

SLOVENSKI vestnik

Letnik XXVI.

Celovec, petek, 2. april 1971

Štev. 13 (1498)

ITALIJANSKO-JUGOSLOVANSKI RAZGOVORI POTRUIJEJO:

Odperta politika do manjšin

koristi prijateljskemu sodelovanju med državama

Obisk jugoslovanskega predsednika Tita v Italiji, kjer je pred povratkom v domovino obiskal tudi papeža Pavla, so v mednarodni javnosti komentirali kot izredno važen dogodek. In to ne le glede odnosov med obema državama, marveč tudi v najširšem mednarodnem pogledu. Po eni strani je bilo med obiskom dovolj jasno demonstrirano, da je kljub različnim političnim in družbenim sistemom mogoče razvijati iskreno prijateljstvo med obema državama, ki sta pripravljene odperti vprašanja reševati v duhu načel sodobne politike; po drugi pa je bila z obeh strani poudarjena želja po miru v svetu in pripravljenost, da k temu prispevata po svojih močeh.

Ne nazadnje je obisk predsednika Tita v Italiji znova pokazal in opozoril tudi na vašno vlogo, ki jo v odnosih med dvema državama lahko igrajo narodne manjšine. Tozadevno je Tito že v zdravici na slavnostnem sprejemu na sedežu predsednika italijanske republike zelo jasno in nedvoumno poudaril: „Jugoslavijo in Italijo povezuje tudi to, da živi del pripadnikov narodov obeh dežel na istem prostoru. Pripadniki slovenske narodnosti na območju dežele Furlanije-Juljske krajine ter pripadniki italijanske narodnosti, ki žive v Sloveniji in Hrvaški, utrjujejo mostove prijateljstva med dvema sosedoma.

nostni manjšini na obmejnem ozemlju. Glede tega je rečeno, da se že izvršujejo sklepi, ki sta jih oba zunanja ministra sprejela 9. februarja v Benetkah, za izboljšanje gospodarskega razvoja in blagostanja obmejnih področij. „Prijateljskemu sodelovanju med obema državama koristi tudi čimbolj odperta politika do manjšin ter se obe državi zato obvezujeta, da bosta nudili manjšinam največjo zaščito.“

Predsednik Tito je med svojim obiskom v Rimu sprejel tudi veččlansko delegacijo slov. narodnostne skupnosti v Italiji. Člani delegacije so mu podrobno orisali položaj in problematiko Slovencev v Italiji. Tam je bilo opaziti, da je Tito izredno dobro seznanjen s temi vprašanji ter je med drugim poudaril, da ima Jugoslavija vedno pred očmi tudi vprašanja svojih manjšin v zamejstvu.

V uradnem sporočilu je povedano, da so med obiskom razpravljali tudi o medsebojnih odnosih med Italijo in Jugoslavijo ter o perečih mednarod. problemih. O medsebojnih odnosih sta se predsednika strinjala, da je nujno potrebna njihova poglobitev na vseh področjih.

V duhu mednarodnih dogovorov sta obe strani poudarili, da bosta še nadalje gradili medsebojne odnose na osnovi spoštovanja neodvisnosti, suverenosti, ozemeljske nedotakljivosti in na načelu nevmešavanja v notranje zadeve. V sporočilu je tudi rečeno, da so odnosi med Italijo in Jugoslavijo, kljub različnim družbenim in političnim strukturam, lahko zgled odnosov med državami.

Glede mednarodnih vprašanj je bilo med obiskom poudarjeno, da je potrebno največje prizadevanje za doseg medsebojnega zaupanja, ki bi omogočilo rešitev sedanje krize, ki ogroža mir v svetu. Treba je vložiti ves trud, da se mednarodni spori rešujejo vedno le na miroljuben način ter da se vse države odrečejo uporabi sile ali grožnje. Pri tem sta obe strani potrdili zaupanje v Združene narode kot orodje za doseg miru in mednarodnega sodelovanja, posebno pa za rešitev problemov, ki se porajajo spriču vse večjih razlik med razvitim in zaostalim delom sveta.

Pred povratkom v domovino je bil predsednik Tito tudi pri papežu Pavlu VI., s katerim sta se razgovarjala o odnosih med Jugoslavijo in Vatikanom, še posebej pa o prizadevanjih za ureditev miru v svetu. Ravno v tem pogledu uživata tako predsednik Tito kot papež Pavel VI. velik ugled v mednarodni javnosti, ki je temu srečanju posevečila tudi primerno pozornost. Posebej je bilo tudi naglašeno, da je bil to prvi uradni obisk šefa neke socialistične države v Vatikanu.

O procesu, ki ga ni bilo

V petek prejšnjega tedna bi moral maturant slovenske gimnazije Marjan Šturm, predsednik Slovenske mladine in član ene izmed tistih koroških slovenskih družin, ki so bile v okviru „dokončnega reševanja“ koroškega vprašanja v času nacizma nasilno pregnane iz Koroške, stati pred sodnikom. Zagovarjati bi se moral — kakor ga je bremenila obtožnica — zaradi zlonamerne poškodbe javne lastnine in, kar je po avstrijski mentaliteti verjetno še hušji „zločin“, zaradi žaljenja javnih organov. Razprava je bila v zadnjem trenutku odložena, brez navedbe vzrokov in ne da bi bil sporočen nov rok; zato je v tem primeru mogoče pisati le o procesu, ki ga ni bilo.

Kljub temu pa je ta proces, čeprav ga ni bilo, odkril marsikaj zanimivega in značilnega.

Predvsem se je spet enkrat čisto jasno pokazalo, da v Avstriji vlada dvovrstna pravica: ena za „normalne“ avstrijske državljane, druga pa za „drugorazredne“ avstrijske državljane, namreč za tiste, ki hočejo ostati zvesti svojemu slovenskemu pokolenju in slovenski materinščini. Na to dejstvo smo podrobneje opozorili že v zadnji številki našega lista, zato danes tega ne bomo ponavljali.

Toda predvideni proces je odkril tudi še druge stvari. To je predvsem dejstvo, da je koroški tisk skoraj brez izjeme dosledno molčal in proces sploh zmolčal; tudi list, ki se sicer zelo rad pohvali, da največ prispeva k objektivnemu obveščanju javnosti in ki se zlasti rad oglašuje v manjšinskem vprašanju, je tokrat ostal nem. Očitno je šlo za načrtno in zavestno zmolčanje, kakor se je to zgodilo že večkrat, kadar je bilo javnost treba „zavarovati“ pred kakšno neprijetno „resnico“ za večino v deželi.

Ta popolni molk pa ni mogel preprečiti, da glas o nameravanem sojenju koroškemu slovenskemu dijaku ne bi prodril v mednarodno javnost. Razne tuje tiskovne agencije so se zanimale za predvideni proces in sploh za problematiko slovenske narodnostne skupnosti na Koroškem. Pri tem je posebno važno živo zanimanje

Zahtevamo prijateljstvo, ne procesov!

Tako se je glasilo besedilo enega izmed transparentov, s katerimi so ljubljanski študentje v petek prejšnjega tedna pred poslopjem avstrijskega generalnega konzulata v Ljubljani demonstrirali proti odnosu avstrijskih oblasti do koroških Slovencev. Poleg tega so s svojimi napisi zahtevali izpolnjevanje določil člena 7 državne pogodbe, med katere spada tudi določilo o dvojezičnih krajevnih napisih.

Neposredni povod za to demonstracijo je bil proces, ki naj bi bil prejšnji petek pred celovskim okrajnim sodiščem proti Marjanu Šturm. Toda — kakor rečeno — le neposredni povod in ne tudi vzrok, kajti le-ta je globlji. Do demonstracije nikakor ni prišlo le zaradi „tehnične napake“, ker ljubljanski študentje ne bi bili pravčasno zvedeli o preložitvi procesa. Nasprotno, bili so točno poučeni, pa so se kljub temu in kljub dežju v velikem številu zbrali pred avstrijskim konzulatom, da protestirajo sploh proti odnosu Avstrije do slovenske narodnostne skupnosti na Koroškem. „Zahtevamo prijateljstvo, ne procesov!“ Že v tem geslu je dovolj jasno izpovedano stališče ljubljanskih študentov in preko njih stališče vsega slovenskega naroda, ki si iskreno želi čim tesnejše prijateljske odnose s sosednjimi narodi in deželami, vendar ne na račun svojih rojakov v zamejstvu.

Na svojem protestnem zborovanju so študentje sprejeli pisma, naslovljena na avstrijski generalni konzulat, na zvezni izvršni svet v Beogradu in na obtoženega Marjana Šturma. Generalni konzul dr. Heinrich Riesenfeld je sprejel veččlansko delegacijo študentov in ji obljubil, da bo zahteve ljubljanskih študentov takoj sporočil avstrijskemu veleposlaništvu v Beogradu in zunanjemu ministrstvu na Dunaju.

V MOSKVI ZASEDA KONGRES KP SZ

Ta teden zaseda v Moskvi 24. kongres KP Sovjetske zveze, na katerem se je zbralo okoli 5000 delegatov iz cele države ter kakih 1000 gostov iz mnogih držav sveta. Od kongresa pričakujejo, da bo začrtal smernice nadaljnjega gospodarskega razvoja, pa tudi zunanje politike Sovjetske zveze v prihodnjih letih.

Eden izmed dosedanjih viškov kongresa je bil obsežni referat generalnega sekretarja CK KP Sov-

jetske zveze Leonida Brežnjeva. V tem poročilu je Brežnjev pojasnil tudi cilje sovjetske zunanje politike: da skupaj z drugimi socialističnimi državami zagotovi ugodne mednarodne pogoje za graditev socializma in komunizma, da okrepi enotnost in trdnost socialističnih držav, njihovo prijateljstvo in bratstvo, da podpre narodnoosvobodilna gibanja in doseže vsestransko sodelovanje z državami v razvoju, da dosledno zagovarja načelo miroljubnega sožitja med državami z različnimi družbenimi ureditvami ter da se odločno upre agresivnim imperialističnim silam in človeštvu zavaruje pred novo svetovno vojno.

Veliko zanimanje je vzbudil tisti del poročila, v katerem je Brežnjev govoril o stališčih Sovjetske zveze do drugih držav. Pri tem je zavzel zelo ostro stališče do LR Kitajske in kitajske voditelje obdolžil, da zagovarjajo stališča, ki so nezdružljiva z marksizmom-leninizmom in da to velja tudi za vsa osnovna vprašanja mednarodnega življenja in svetovnega komunističnega gibanja. O stikih z Jugoslavijo je Brežnjev dejal, da so se v zadnjem času sovjetsko-jugoslovanski stiki še utrjevali. Sovjetski ljudje želijo, je poudaril, da bi se socializem v Jugoslaviji okrepil in da bi se utrjevali jugoslovanski stiki s socialistično skupnostjo.

Ko je govoril o perečih svetovnih problemih, je Brežnjev dejal, da je na Bližnjem vzhodu ena od najhujših kriz in da je Sovjetska zveza ukrenila vse, da se nasilje ne bi razširilo. Pozval je Izrael, naj opusti stvarnost, Ameriki pa očital, da igra na Bližnjem vzhodu sramotno vlogo; podobno se je izrazil tudi glede ameriškega nasilja v Vietnamu. Kljub temu je naglasil pripravljenost Sovjetske zveze za sodelovanje z Ameriko „na sprejemljivi podlagi“. Na splošno pa je ugotovil, da Sovjetska zveza ne vodi agresivne politike in nima namena nikogar napadati.

„Gotove sence“

na avstrijsko-jugoslovanskih odnosih

Zunanji minister dr. Kirchschläger je v parlamentu govoril o odnosih med Avstrijo in Jugoslavijo ter dejal, da so na te odnose, ki so bili skozi mnoga leta neskajeni in pristrženi, v zadnjih mesecih padle „gotove sence“. Hkrati je izrazil prepričanje, da bo ob dobri volji na obeh straneh uspelo kmalu spet priti iz „valovne doline“. Poudaril je, da se iskreno in s polnim prepričanjem zavzema za nadaljevanje politike dobrega sosedstva in upa, da bo tudi na jugoslovanski strani prevladalo tisto pozitivno prepričanje, ki je prišlo do izraza v izjavi, ki jo je konec januarja podal jugoslovanski zunanji minister Tepavac.

Mislimo, da pot iz sedanje „valovne doline“ ne bi bila težka, če bi avstrijski in tudi koroški predstavniki upoštevali načelo jugoslovanske politike: odnos do manjšin je merilo za odnose med državama.

Čutimo prepričanje, in to prepričanje potrjuje praksa, da je skupno življenje narodnosti v razmerah, ko vladata svoboda in enakopravnost, tvorni vzgib zblizjevanja in sodelovanja. Zato cenimo vsak ukrep italijanske vlade in drugih odgovornih organov, ki je njegov cilj izboljšati položaj pripadnikov slovenske narodnosti v Italiji. Hkrati vam lahko zagotovim, da bomo tudi mi v Jugoslaviji, v prihodnje prav tako kot doslej, spoštovali načelo enakopravnosti in si prizadevali nadalje izboljšati položaj italijanske narodnosti v Jugoslaviji.

Pa tudi v uradnem sporočilu, ki je bilo objavljeno ob zaključku obiska, sta izrecno omenjeni narod-

Slovenski tisk o procesu

ki so ga na Koroškem hoteli povsem zamolčati

Proces in grožnja

Danes dopoldne ob 11.15 bi se moral pred okrajnim sodiščem v Celovcu zagovarjati osmošolec slovenske gimnazije Marjan Šturm. ... Neuradno smo izvedeli, da je proces preložen. Ni nam znano, ali na zahtevo tožene stranke ali njegovega odveta.

O tako imenovanih napisnih akcijah smo spregovorili večkrat in posebno poudarili osnovno misel, ki je ni mogla in je seveda tudi ne more zbrisati še tolikšna kampanja koroškega tiska in tistih, ki bi radi bili ob tem „trezni in razsodni“: da so vse dosedanje napisne akcije v bistvu odločen protest proti neizpolnjevanju določb 7. člena avstrijske

Mednarodno zanimanje za proces

Pred celovskim okrajnim sodiščem je bila ta teden v zadnjem hipu preložena za večeraj sklicana sodna obravnava proti maturantju državne gimnazije v Celovcu Marjanu Šturm.

Sodna obravnava ni vzbudila le ogorčenja in protestov med koroškimi Slovenci, zlasti med študenti, ki so s posebno številko svojega „Kladiva“ znova opozorili pristojne oblastne organe na neizpolnjevanje določila člena 7 avstrijske državne pogodbe — z enako solidarnostjo do mlade generacije se je izkazala tudi najnovejša številka tednika Zveze slovenskih organizacij „Slovenski vestnik“ — proces v Celovcu je vzbudil zanimanje tudi preko deželnih meja. Včeraj se je med koroškimi Slovenci mudil dopisnik sovjetske agencije TASS na Dunaju, za narodnostni boj naše zamejske manjšine v Avstriji pa se je zanimal tudi dopisnik češko-slovaškega dopisne agencije na Dunaju.

... Koroški tisk, ki je sicer tako nervozno reagiral na napisne akcije, s katerimi je ilegalni komite za odkrivanje zakritih konfliktov opozarjal na dvojezični značaj dežele in neizpolnjene obveznosti Avstrije do koroških Slovencev, je sedaj proces zamolčal pred javnostjo. Ob prekvalifikaciji Šturmovega političnega protesta v kaznivo dejanje mu 16 let po podpisu ustanovnega dokumenta druge republike, katerega sestavni del je tudi člen 7, kaj drugega ni preostalo, kot po nojevo zakopati glavo v pesek. Dvojezičnih topografskih napisov na ozemlju z mešanim prebivalstvom še zdaj ni, čeprav jih tretji paragraf 7. člena posebej predpisuje. Enako velja za uzakonjenje slovenščine kot uradnega jezika v sodstvu in upravi, kjer bi po določilih državne pogodbe Slovenci prav tako morali biti enakopravno zastopani.

TV Ljubljana, oddaja „Dnevnik“, 27. 3. 1971

Položaj gradiščanskih Hrvatov se precej razlikuje od položaja koroških Slovencev. To je eno bistvenih spoznanj, ki izvira iz diskusije na tiskovni konferenci, ki je bila ob 60-letnici hrvaškega tiska na Gradiščanskem in o kateri smo v našem listu že poročali.

Ce je pravno izvrstno podkovan član hrvaške manjšine med diskusijo ugotovil, da hrvaška narodnostna skupnost na Gradiščanskem ne pozna socialne diskriminacije, potem mu je po eni strani mogoče pritrditi; toda hkrati je treba ugotoviti, da je diskriminacija le prisotna. Pri tem je namreč treba vedeti, da socialna diskriminacija ne obstoji le v zavarovanju materialnega napredovanja posameznega člana manjšine ali tudi cele manjšine. Te vrste diskriminacije je sicer najvidnejša, vendar nima najhujših posledic. Literatura političnih, socialnih in psiholoških ved pa pojmuje pojav socialne diskriminacije globalneje. Ta literatura govori o zavestnem in prikritem zatiranju neke manjšine. Taka diskriminacija se lahko artikulira na političnem, kulturnem ali gospodarskem področju. Pri tem je seveda vprašanje, v koliko ni že nedelavnost zakonodajalca v primeru manjšinske zakonodaje akt diskriminacije.

Zdi se, da je socialna diskriminacija hrvaške manjšine na Gradiščanskem nekaj posebnega. Medtem ko je diskriminacija na političnem in gospodarskem področju v glavnem odстранjena, prihaja na kulturnem področju z vso težo na

dan. S tem se podrejo tudi teorije tistih teoretikov, ki trdijo, da z odpravo diskriminacije na političnem in gospodarskem področju odpade tudi diskriminacija na kulturnem področju. Torej mora biti boj proti vsakršni diskriminaciji zavestno delo družbe. Tudi na področju kulturnega življenja je treba ustvariti ozračje, v katerem bo uresničeno načelo enakopravnosti in enakovrednosti nacionalnih kultur.

Ako gledamo stvar iz te perspektive, potem moramo ugotoviti, da diskriminacija hrvaške manjšine na Gradiščanskem ni od-

Nekaj spoznanj in ugotovitev ob srečanju s problematiko gradiščanskih Hrvatov

pravljena. V tem oziru je bilo zelo zgovorno poročilo o položaju hrvaške narodnostne skupnosti. V preteklosti — v času monarhije in pod Madžari — so tako Nemci kot tudi Hrvati bojevali boj proti madžarizaciji kulturnega in javnega življenja. To je navedel deželni poslanec Probst, ki pa je hkrati menil, da so ljudstva (Madžari, Nemci in Hrvati) do tedaj obstajala morda prav zaradi konfrontacije. Opazovalec je imel vtis, da bi bila taka konfrontacija zaželeno tudi še za naprej. Vendar je treba tukaj odločno povedati, da nacionalna konfrontacija ni normalno stanje in da je taka nacionalna konfrontacija za časa nacizma privedla do največjih iz-

rodov v zgodovini človeštva. Poleg tega je največ zagovornikov neke vrste nacionalne konfrontacije najti v avtoritarnih družbah, kjer velja načelo moči. Bistveni del kulturne diskriminacije pa je tudi na Gradiščanskem diskriminacija hrvaškega jezika, ki se izraža v zaničevanju jezika in njegovem omalovaževanju.

Drugega važno vprašanje med razpravo je bilo, kako bi bilo možno informirati nemško govorečo večino v deželi o upravičenih zahtevah manjšine. Predlagane so bile najrazličnejše oblike in možnosti. Vsi pa so si bili edini v tem,

da je informacija večine neobhodno potrebna, naj se to potem napravi potom stalnega obveščanja avstrijskega tiska ali na katerikoli drugi način. Že nekaj časa se gradiščanski Hrvati z vso odločnostjo potegujejo tudi za radijske oddaje v hrvaščini; vendar doslej še niso prodrli s svojo zahtevo.

Največje vprašanje vsake narodne manjšine je šolstvo. Gradiščanski Hrvati s sedanjo ureditvijo prav nič niso zadovoljni. Razne reforme na šolskem področju so občutno skrajšale možnosti pouka v materinščini. Zato so izdelali posebne predloge, ki naj bi zagotovili hrvaškemu jeziku enakopravnost v šoli. Pri tem se sklicujejo na tozadevna mednarodna dolo-

Proces v Celovcu preložen

Za jutri dopoldne sklicana sodna obravnava proti 19-letnemu dijaku državne gimnazije za Slovence Marjanu Šturm pred celovskim okrajnim sodiščem je bila v zadnjem hipu za nedoločen čas preložena.

Čeprav koroški tisk z izjemo komunističnega glasila Volkswille le še vedno vztrajno molči o zadevi Šturm, vzbuja obravnava nemalo zanimanja tudi preko deželnih meja. Danes se je mudil na slovenski gimnaziji dopisnik sovjetske agencije TASS na Dunaju, ki se je podrobno zanimal ne le za vzroke sodne obravnave, temveč za slovensko narodnostno stanje sploh. Za jutri je bil v Celovcu napovedan tudi poročevalec češko-slovaške tiskovne agencije na Dunaju. Veliko pozornost vzbuja tudi pravkar izšla posebna številka glasila dunajskih študentov Kladivo, ki pod naslovom „Sedmi člen državne pogodbe na zatožni klopi“ pristojne oblastne organe opominja zaradi neizpolnjevanja obveznosti avstrijske države do slovenske narodnostne skupnosti na Koroškem in opozarja, da je treba ta dolg poravnati, ne pa se mu v nedogled izmikati in ga v danem primeru celo postaviti na zatožno klop.

Delo, Ljubljana, 26. 3. 1971

Cilj procesa je ustrahovanje

Sodna razprava proti Marjanu Šturm, dijaku celovške gimnazije je bila odložena. Vzrok? Tega niso pojasnili, neuradno pojasnilo je menda bila obojeleost sodnikov. Večja verjetnost pa je, da se je oblastem zazdelo, da ti „študentki“ le niso tako od muh. Jasen cilj tega procesa je ustrahovanje, ne le skupine mladih, temveč celotne etnične skupine na Koroškem. Poleg tega skušajo oblasti pokazati le-tej in vsem silam, ki se vsak dan bolj zavedajo stanja in se lotevajo tega problema, kdo je pravzaprav gospodar ter kaj je dovoljeno in kaj ni dovoljeno v „demokraciji“ družbi. Nikakor nočejo dovoliti, da bi se slovenska in avstrijska mladina skupaj borili. Nazadnjaške sile, ki so prisotne v skoraj vseh družbenih strukturah v Avstriji, so to že preprečile med mladinci socialistične stranke in skrbno pazijo, da bi se ta proces ne nadaljeval. Zato tudi celoten avstrijski tisk, z izjemo komunističnega in seveda slovenskega, sploh ne omenja procesa. Kljub temu da so ob „napisnih“ akcijah zagnali strahovit krik in vik, danes, ko bi moral potekati proces proti „kriminalcem“, tega niti ne omenjajo. Morda jih je presenetil odpor mladincev, ki so se odločili, da ne bodo pasivno čakali s sklonjeno glavo, temveč so samozavestno pripravljani, da uporabijo ta proces za čimvečjo osveščanje celotnega koroškega prebivalstva. Izkazalo se je tudi, da ima akcija dvojezičnih napisov najširšo podporo celotne slovenske javnosti in, da so se ob tem zelo aktivno angažirali študentje v Ljubljani. In končno je zanimanje za ta proces tudi prešlo meje Slovenije in Koroške, saj so se zanj zanimale tudi tuje agencije.

Osrednja točka pa je vendar ena: ustrahovali niso nikogar, dosegli so ravno nasprotno. Morda so se tega zavedeli, morda ne, vendar ustaviti sodno kolesje ni tako enostavno, še posebno pa ne, če nimaš jasne slike, kam vse lahko privede tak proces, kakšne politične zapletitve lahko povzroči.

Primorski dnevnik, Trst, 28. 3. 1971

čila in predvsem na gradiščanski deželni šolski zakon iz leta 1937 (deželni poslanec Probst je sklicevanje na ta zakon zavračal, češ da je še iz avtoritarne časa). V § 7 je ta zakon urejeval pouk hrvaščine oziroma uporabo učnega jezika na osnovnih šolah na Gradiščanskem. Danes je ta zakon zastarel. Hrvščina ima svoje formalne pravice le v ljudskih šolah, manjka pa zakonska ureditev za pouk hrvaščine na glavnih šolah in na politehničnih letnikih.

Pasivnost pristojnega zakonodajalca smatrajo gradiščanski Hrvati za eklatantno neenakopravnost in za poizkus, privesti hrvaško manjšino do asimilacije. Za odpravo neenakopravnosti predlagajo v 11 točkah novo ureditev manjšinskega šolstva. Posebej pa so zastopniki gradiščanskih Hrvatov poudarili, da ima pravico v imenu manjšine govoriti le tisti, ki želi manjšino ohraniti. Za ohranitev hrvaške narodnostne skupnosti na Gradiščanskem — tako naglašajo — pa je potrebna dosledna izvedba člena 7 državne pogodbe.

Za koroške Slovence je vsekar zanimivo, da se je diskusije pri gradiščanskih Hrvatih udeležil tudi eden izmed gradiščanskih deželnih poslancev. Na Koroškem se kaj takega (z izjemo poslanca Ogrisa seveda) menda še ni zgodilo. Primer pa kaže, da bi moral biti tak dialog možen tudi na Koroškem — v obliki javne diskusije in ne le kje za zaprtimi vrati.

-ma

POŠIROKEM SVETU

WASHINGTON — Ameriški predsednik Nixon je pred nedavnim govoril o ameriški politiki v Indokini in pri tem poudaril: „V teku prihodnjega leta bo Amerika priča koncu vojne v Vietnamu, začetku nove dobe miru in napredka, ki ga ne bo pogojevala vojna.“ Te njegove močno patetične besede so bile mišljene kot uvod v volilni boj za predsedniške volitve. Toda Nixon niti z besedo ni omenil, kako si to „miroljubno“ rešitev v praksi zamišlja — menda ne tako, kot je pokazal najnovejši primer „pomirjevanja“ v Laosu, kjer je Amerika s svojimi saigonskimi hlapci utrpela popoln poraz.

HANOI — Hanojska tiskovna agencija ugotavlja, da so laoske osvobodilne sile dosegle popoln uspeh v boju proti invaziji saigonskih čet, katerim da nikdar ni uspelo, da bi prekinile prometnih žil osvobodilnih sil. Agencija poudarja, da bo imela ta zmaga velik vpliv na nadaljnji razvoj vojnih dogodkov na vseh treh indokitskih bojiščih (Vietnam, Kambodža in Laos — op. ured.) in odpira trem indokitskim narodom vrata v boljšo bodočnost.

SAIGON — Po podatkih radia južnovietnamske osvobodilne fronte je v bojih v južnem Laosu padlo 15.400 sovražniških vojakov (med njimi 200 Američanov), ti-soč pa jih je bilo zajetih. Poleg tega so osvobodilne sile uničile 496 ameriških letal in helikopterjev, 586 oklepnih vozil (med temi 318 tankov) in 115 topov. Napadalci so izgubili tudi veliko drugega materiala, ki so ga osvobodilne sile zaplenile ali uničile.

MOSKVA — V torek se je v Moskvi začel XXIV. kongres KP Sovjetske zveze, na katerem se je zbral okrog 5000 delegatov iz cele države ter kakih 1000 gostov iz vseh delov sveta. Zadnji tak kongres je bil leta 1966 in so na njem med drugim sprejeli smernice za osmi petletni načrt za obdobje 1966 do 1970. Na sedanjem kongresu pa bodo razpravljali in sklepali o novem petletnem načrtu, ki bo vseboval smernice za gospodarski razvoj Sovjetske zveze v letih 1971—1975. Poleg tega pa bo kongres sprejel tudi sklepe, po katerih se bo v prihodnjih letih ravnala sovjetska politika.

MARIBOR — Zastopniki lokalnih oblasti iz Avstrije in Jugoslavije so se v torek sestali v Mariboru, kjer so razpravljali o raznih vprašanjih obmejnega prometa med obema državama. Na sestanku je bilo izraženo mnenje, da bi bilo po vzoru jugoslovansko-italijanskega sporazuma koristno tudi med Jugoslavijo in Avstrijo skleniti sporazum o maloobmejnem blagovnem prometu. Avstrijski zastopniki so se zavzeli za to, da bi povečali vsoto denarja, ki ga lahko državljanji z obeh strani prenašajo čez mejo (Sedanja zneska 208 šilingov oziroma 100 dinarjev sta za sedanje razmere vsakakor prenizka). Prav tako so na sestanku obravnavali vprašanja vzdrževanja in modernizacije cest na obeh straneh meje ter predlagali dopolnitev sporazuma o lokalnih poteh ob državni meji.

NEW DELHI — Ob koncu minulega tedna je prišlo v Vzhodnem Pakistanu do krvavih spopadov, ko se je boj za avtonomijo sprevrgel v pravo državljansko vojno. Mednarodna javnost je o dogodkih v tej državi zelo slabo obveščena, tako da je položaj slej ko prej nejasen. Po nekaterih vesteh je bila v Vzhodnem Pakistanu razglašena neodvisna Bengaliya, druga poročila pa vedo povedati, da je bil upor zaдуšen. Vsekakor ostro obsojajo ravnanje pakistanskega predsednika Jahje Kana, ki je ukazal vojski, naj stre politično gibanje šejka Mudžiburja Rahmana, čeprav ljudstvo podpira njegov boj za večjo avtonomijo ali celo popolno neodvisnost Vzhodnega Pakistana.

ZENEVA — V letnem poročilu glavne ravnateljke svetovne zdravstvene organizacije (WHO) dr. Marcolina Candau je rečeno, da se je lani v več kot 40 državah razpasla kolera, da se nezadržno širi v nerične bolezni in da je človek vedno bolj izpostavljen raznim infekcijam, ki prehajajo nanj od živali in z živčevjem vdirajo v njegov organizem.

BEOGRAD — Letos bodo v Jugoslaviji za rojstni dan predsednika Tita že sedemindvajsetič priredili štafeto mladosti. Štafeta, ki bo krenila na pot 12. aprila iz Kopa, tokrat ne bo toliko športna, marveč bolj kulturno-umetniška prireditev. V vseh krajih, skozi katere bodo tekli nosilci štafete, bodo pripravili nastope mladih pisateljev in pesnikov, slikarjev in kiparjev, mladinskih ansamblov in solistov. Štafeta bo v naslednjih tednih prehodila vso Jugoslavijo od Kopa do Beograda, kjer bo 25. maja tradicionalna osrednja proslava dneva mladosti.

PRI REVJI „PRIMORSKA POJE“

je sodelovalo približno 1300 pevk in pevcev

Slovenska prosvetna zveza v Trstu in Združenje pevskih zborov Primorske sta tudi letos priredila revijo pevskih zborov pod naslovom „Primorska poje“, pri kateri je sodelovalo 51 zborov s skupaj približno 1300 pevkami in pevci, ki so nastopili pod vodstvom 40 pevovodij. Prireditelj je zajela pevske

PREPRIČLJIV USPEH

Ijubljanskega zbora v Celovcu

V ponedeljek prejšnjega tedna je, kakor smo v našem listu že poročali, gostoval v Celovcu komornil zbor RTV Ljubljana, ki je pod vodstvom svojega dirigenta Lojzeta Lebiča priredil koncert v veliki dvorani Doma glasbe.

Ljubljanski zbor se je celovškemu občinstvu predstavil na visoki umetniški ravni ter bil deležen navdušenega aplavza. Temu primerne so tudi ocene v tujakšnjem tisku, ki brez izjeme hvali izvrstni ansambel, njegovega dirigenta in soliste. V njegovem dirigentu in solistu. Vendar pa je iz teh poročil tudi razvidno, da izbira sporeda za celovške kroge očito ni bila najbolj posrečena. To velja še posebno za druge del, ki je obsegal novejša dela (Jakob Jež, Bengt Johansson in Luboš Fišer), medtem ko je zbor v prvem delu izvajal dela Jakoba Gallusa-Petelina.

Vsekakor pa je bil koncert za ljubitelje zborovske glasbe lepo doživetje in so zato tudi ocene v listih na splošno polne pohvale. To velja v posebni meri za solista Jožeta Stabeja, ki je s svojim basom takrat enako navdušil kot nekaj tednov prej na Prežernovi proslavi, ki jo je v Celovcu priredila Slovenska prosvetna zveza.

zbore z obeh strani meje in je kot taka bila po eni strani manifestacija tesne povezanosti primorskih Slovencev ne glede na meje, po drugi strani pa prepričljiv dokaz, kako je pesem tudi med Slovenci na Tržaškem in Goriškem ter na Primorskem tista velika sila, ki jih povezuje in jih oplaja pri delu na kulturno prosvetnem področju.

V okviru letošnje revije pevskih zborov Primorske so bili v zadnjih tednih štirje veliki koncerti, in sicer v Trstu in Križu na italijanski ter v Kopru in Bukovici na jugoslovanski strani. Bilanca teh štirih prireditelj je izredno razveseljiva. O tem pričajo zgoraj navedeni podatki o sodelujočih zborih, od katerih jih je bilo 25 s Tržaškega in Goriškega; nadalje govori o uspehu dejstva, da je koncerte obiskalo izredno veliko ljudi; predvsem pa je bila razveseljiva kvaliteta raven in nazadnje to, da je bilo med sodelujočimi veliko mladih ljudi, kar je seveda najboljše jamsvo, da bo Primorska tudi v bodoče še prepevala.

MED NOVIMI KNJIGAMI:

Zgodovina agrarnih panog

Po dolgih letih pripravljen in intenzivnega dela je pri Državni založbi Slovenije v Ljubljani izšla prva knjiga iz široko zasnovane znanstvene zbirke z naslovom „Gospodarska in družbena zgodovina Slovencev“, in sicer „Zgodovina agrarnih panog“, ki jo je za tisk pripravil inštitut za zgodovino pri Slovenski akademiji znanosti in umetnosti.

Prva knjiga obravnava gospodarsko stran kmečkega življenja, medtem ko bo druga knjiga „Zgodovina

Sploh se slovenska narodnostna skupnost v Italiji lahko ponaša z bogato pevsko dejavnostjo. Po približnih cenitvah redno deluje v pevskih zborih, ki so vključeni v Slovensko prosvetno zvezo v Trstu in Gorici, okrog 600 pevk in pevcev, medtem ko v otroških pevskih zborih deluje okoli 100 otrok. Omeniti pa je treba tudi še zvezo cerkvenih pevskih zborov (med katerimi vsi sicer ne gojijo redno tudi ljudskega petja), kjer redno poje okrog 700 pevcev, kakih 350 otrok pa deluje v otroških oziroma mladinskih zborih. Zato računajo, da zajema redna pevska dejavnost med Slovenci na Tržaškem in Goriškem danes kakih 1500 do 1600 ljudi. V veliki meri so to kmetje in delavci, ki čez dan trdo delajo, po večerih, ko bi se morali odpočiti, pa hodijo na vaje in s tem enako kot naši pevci z velikimi žrtvami izpričujejo svojo zvestobo slovenski pesmi in besedi.

Zbori, ki so sodelovali pri tej reviji, se bodo lahko prijavili tudi za tekmovanje pevskih zborov, ki bo meseca maja v Ajdovščini.

agrarnih panog“, ki je zdaj v pripravi, obdelala družbena razmerja v agrarni proizvodnji in njihove različne izraze glede kmečkega osebnega položaja, kmečkih bremen in kmečkih razrednih gibanj.

V prvi knjigi so obravnavana med drugim naslednja vprašanja: razmerje med človekom in zemljo, naravne in gospodarske značilnosti poljedelskih zemljišč, načini poljedelskega obdelovanja, veje agrarnega gospodarstva, vrste obdelovalnega orodja, organizacija za napredek agrarne proizvodnje, strokovno šolstvo in literatura; posebno poglavje je posvečeno značilnostim in različnim regionalnim tipom slovenskih kmečkih hiš, gospodarskih poslopij in kmečkih naselij; kot posebna priloga pa so knjigi dodani trije zemljevidi: združni zemljevid slovenskega ozemlja, zemljevid o razširjenosti gozdov in zemljevid agrarne kolonizacije slovenske zemlje.

Zgodovina agrarnih panog kot prvi del obsežne zbirke „Gospodarska in družbena zgodovina Slovencev“ je nedvomno eno od temeljnih del sodobne slovenske zgodovinske znanosti. Knjiga, pri kateri so sodelovali najpomembnejši strokovnjaki, obsega 652 strani velikega formata ter je bogato ilustrirana, saj ima poleg več sto risb še 80 strani slikovnih prilog na umetniškem papirju.

Desetletnica Koroškega okteta

Pred kratkim je Koroški oktet na Ravnah obhajal desetletnico svojega obstoja. Ta vokalni ansambel deluje kot pevski zbor DPD „Prežihov Voranc“ na Ravnah in je poznan tudi pri nas, posebno v Pliberku, kjer je že večkrat sodeloval na prireditvah tamošnjega prosvetnega društva „Edinost“.

Koroški oktet je v svojem desetletnem delovanju dosegel lepe pevske uspehe. Poleg domačih nastopov ima za seboj vrsto nastopov v drugih krajih Slovenije. Slovensko pesem pa je ponesel tudi v tujino in sicer na Češkoslovaško, kjer je gostoval v Ždaru in Plznu. Mnogo pesmi je posnel pri RTV Ljubljana in Maribor. Koroški oktet je po ustanovitvi vodil Viktor Krivec, nato Jože Petrun, sedaj pa ga že več let vodi prof. Jože Leskovar.

Ob jubilejnim koncertu je Koroški oktet bil deležen številnih čestitk in priznanj. Najvišje priznanje so bile Gallusove značke, ki so jih člani Koroškega okteta prejeli od Zveze kulturno prosvetnih organizacij Slovenije.

TO NE SVETINA

64

UKANA

PRVA KNJIGA

Ane se je z izgubo moči lotila poltrst. „Primož, jaz ne morem več. Vleziva se in zaspiva!“ Zemlja jo je vlekla k sebi. Samo padla bi in spala. Tudi če bi za vedno zaspala. „Moje življenje je itak zavoženo,“ je pomislila in ob tem se je polastila brezkončne žalosti.

Slednjič je pot postala nekoliko manj strma. V jutranjem mraku sta zagledala senožeti, ki so zbudile upanje. Na obronku gozda pa sta videla senco domačije. K hiši je vodila pot, po kateri sta zavila. Med ožganim drevjem sta zagledala zidove pogorišča. Osamljeno žalost so dihali v tiho okolje. Črmine oken in vrat so strmele v njiju kakor prazne oči. Razočarana sta sedla na prag in strmela v gozd, ki se je znova začel za hišo. Otopelost je lezla tudi v Primoža. Ključalo mu je v glavi, da je imel vse oči solzne. Ana je predlagala, da bi se vlegla in zaspala. Toda vstal je in šla sta naprej skozi gozd, dokler nista zagledala nove domačije v ruševinah. Ob njej sta iskala vodo. Našla sta vodnjak. Dvignil je pokrov, voda pa je bila prerasta z zelenim mahom in sluzasta, kot bi skrivala mliča. Primož je jezno zaloputnil pokrov in vleklja sta se naprej. Za hribi se je svitalo. V gozdu so se oglašale ptice. Sprva še poredko, potem pa vse bolj živo in veselo. Ptice so ju razveselile, nista se počutila tako sama in izgubljena. Dan je rasel in prebujal je od noči otopele čute in moči.

V grapi, kateri sta se približevala, je šumela v tokavi hudo-urna voda. Zavila sta k njej, se odžejala in si osvežila obraze. Obdajalo ju je staro drevje in razbito skalovje. Sedla sta in zamaknjeno opazovala kamenite rame gora, ki so jih odgrinjale in zagrinjale meglice. Kamor koli sta se ozrla, povsod divji in nepoznani gozdovi in skale. Taki, kot jih nikoli ne bi videla, pa vendar podobni hribom, po katerih so se borili. Silna moč je dihala iz tega izgubljenega sveta.

Bil je že dan, ko sta se vrnili na pot. Zaraščena je bila s travo in na njej ni bilo nobenih sledov. Zavedela sta se, da sta zašla. Odločila sta se, da gresta naprej. Vračati se in iskati sledove brigade, bi bilo nevarno.

Čez pol ure sta se vzpela na vrh, pod katerim so se belili zapuščeni zidovi še enega požganega doma. Pred njima pa so se strmo dvigala nova pobočja, zagrnjena s snegom. Vedel je, da je čeznje šla brigada.

„Tu se bova pošteno naspala, preden kreneva kamor koli naprej.“ Izbrala sta si ležišče na robu skal kakor zveri, ki ne marajo presenečenja od psov in lovec. Narezal je smrekovih vej in napravil za oba ležišče. Razprostila sta koce, k vzglavju pa je postavil šarcar s cevjo namerjenega v grapo, po kateri sta prišla.

Domenila sta se, da bosta izmenoma stražila. Zaprla je oči in zaspala. Nepremično jo je gledal v blede obraz in ji popravljal lase, ki so ji lezli na čelo.

„Skrivnostna ženska,“ je pomislil in tok nemih in zatajevanih želja je zastrujil skozenj. Pustil jo je spati pozno v dopoldne. Zbudil jo je šele, ko so se mu misli začele mestiti in so se mu veke same zapirale.

Preden je sam zaspal, jo je opozoril, naj ima oči povsod. Ano je spanec poživil. Pomela si je oči, vzela glavnik in se počesala. Potem se je razgledala po okolici. Če bi bila sama, bi skopnela od strahu. Vedno se je bala veli-

kih gozdov in puščobe prostranega hribovja. Blizu ji je bilo morje in cvetoča polja. Na grm je priletela drobna, siva sinica. Zabavala se je z ogledovanjem drobne plitke, in življenje se ji je zazdelo lepo.

Precej časa je že spal, ko so v grapi zakrehale šoje. Pogledala je prek roba. Po stezi se je kakor kača vila kolona Nemcev. Rahlo ga je stresla, pa je že planil pokonci in vrgl koca s sebe.

„Kaj je?“

„Nemci!“

Prevalil se je k mitraljezu in že ga je uprl v ramo. Premislil se je in ga odložil. Našel je sto petdeset Nemcev. Hitro sta zmetala vse svoje stvari v nahrbtnike, razmetala vejice po hosti in se izgubila v pobočje proti goram v meglenih zastorih.

Hodila sta nekaj ur, ne da bi naletela na kogar koli. Dvakrat sta z roba daleč pod seboj zagledala naselje, vendar se zaradi Nemcev nista spuščala k hišam. Zdal se je poleg utrujenosti oglašal še glad. Počivala sta pogosteje. Zrak je bil težak in vlažen, da je dražil v grlu.

Zablodila sta v gozdove. Hodila sta po opuščeni gozdni stezi in se znašla na robu prostranega kotla z veliko poseko. Dan se je že nagibal. Šla sta tiho in pregledovala sled pred seboj. Nenadoma je Primož zagledal trop srn na kopnjavi. Pod njimi pa so bile v kotlu velike lise snega. Prišla sta že visoko. Bilo je na pomlad in lačna divjad je povsod iskala pašo. Že spodaj sta nekajkrat naletela na smjad, vendar Primož ni upal streljati zaradi Nemcev, ki so se tihotapili za brigado. Sedaj se ni mogel več vzdržati. Vedel je, da je prva dolžnost partizana, ki je sam in hoče obstati, da si priskrbi hrano. Zato je brez besede vzel njeno puško. Pokleknil je in pomeril na srno. Po strelu, ki je izdajalsko odjeknil, je sma padla, trop pa

TOPOGRAPHISCHE NAMEN IN KÄRNTEN:

Der planmässigen Germanisierung muss ein Ende gemacht werden

Das Bundesamt für Eich- und Vermessungswesen (Landesaufnahme) in Wien hat zum Artikel „Planmäßige Germanisierung topographischer Namen in Kärnten“, den wir im Slovenski vestnik vom 27. 11. 1970 veröffentlichten, auf Ersuchen des Slowenischen Kulturverbandes mit Schreiben vom 3. 2. 1971 Stellung genommen. Diese Stellungnahme des Bundesamtes für Eich- und Vermessungswesen haben wir wunschgemäß in der Nummer 7 vom 19. 2. 1971 vollinhaltlich abgedruckt.

Im Slovenski vestnik vom 12. 3. 1971 wurden in einer Leserzurschrift zum Schreiben des Bundesamtes für Eich- und Vermessungswesen noch weitere Beispiele angeführt, die zeigen, daß auf dem Gebiet geographischer Namen in Kärnten alles andere als Ordnung herrscht. Hier sollen zu diesem Problem einige grundsätzliche Bemerkungen gemacht werden.

Wir sind dem Bundesamt für Eich- und Vermessungswesen dankbar, daß es festgestellt hat, was einerseits in die Zuständigkeit des Landes bzw. der Gemeinden fällt und was andererseits der Topograph bei sogenannten kundigen Personen zu erfragen hat. Demnach sind Siedlungsnamen Angelegenheit der Gemeinden bzw. des Landes; alle übrigen geographischen Namen, soweit sie also nicht Siedlungsnamen sind, hat der Topograph an Ort und Stelle bei kundigen Personen (das genannte Bundesamt führt als solche an: Förster, Lehrer, Pfarrer, Angehörige alpiner Vereine, Bauern usw.) zu erfragen. Theoretisch befriedigt schon die Feststellung, daß der Topograph nur Namen übernehmen darf, die er von verlässlichen Gewährsleuten gehört hat und daß ungeprüft kein Name übernommen werden darf. Soweit die Vorschrift, die vollkommen in Ordnung ist. Wird sie strikte beachtet, kann hierbei tatsächlich kein nationales Problem entstehen.

Probleme entstehen aber durch Nichtbeachtung der Vorschrift oder etwa schon dadurch, daß ein privates Unternehmen, daß auch Landkarten herausgibt, diese Karten selbstverständlich auch beschriftet. Diesem privaten Unternehmen kann nicht vorgeschrieben werden, wie es seine Karten beschriften soll; wenn es nun anders beschriftet, werden diese Karten trotzdem verwendet, somit neue Namen bekanntgemacht und die ursprünglichen Namen verdrängt.

Aber nicht nur das. Es muß leider nachdrücklich, klar und eindeutig festgestellt werden, daß sich aus dem Kreis der sogenannten kundigen Gewährsleute der Kartenherausgeber gar manche — nicht zuletzt „mit Hilfe“ deutschnationaler Vereinigungen — in den gezielten Dienst der Verdrängung der ursprünglichen Namen gestellt haben.

Die Vorschrift allein ist da viel zu schwach, um Manipulationen und absichtliche Germanisierungen zu verhindern. Das Bundesamt für Eich- und Vermessungswesen schreibt selbst unbestimmt, daß Kubbberg in der Gemeinde Eisenkappel-Vellach „erhoben worden sein dürfte“, daß Trockener Graben „möglicherweise auf Grund von Angaben des Forstpersonals“ in die Karte kam, daß „nicht mehr festgestellt werden konnte, auf Grund welcher Erhebungen Tolsti vrh durch Dickenberg ersetzt wurde“ und daß „als sicher angenommen werden darf, daß Kubbberg, Trockener Graben und Dickenberg neue Übersetzungsnamen sind“. Man müßte meinen, daß diese Änderungen jederzeit evident und aktenmäßig genau überprüfbar sind; dem ist jedoch offensichtlich nicht so.

Als sehr konstruktiv ist der Vorschlag zur Schaffung der Ortsnamenkommission anzusehen. Nur allzu typisch ist das negative Verhalten der Direktion des Kärntner Landesarchivs zur Bildung einer solchen Kommission in Kärnten, der selbstverständlich wie im Burgenland auch mindestens ein Fachmann der slowenischen Volksgruppe angehören müßte. Deshalb wird die Kärntner Landesregierung aus dem gegebenen Anlaß dringend ersucht, die Bedeutung der Bildung einer Kärntner Ortsnamenkommission zu erkennen und für ihre baldige Realisierung zu sorgen. Dies schon deshalb, weil das Bundesamt für Eich- und Vermessungswesen festgestellt hat: „Im zweiten mehrsprachigen Land Österreichs, im Burgenland, hat die Einschaltung eines Slawisten und Angehörigen der kroatischen Volksgruppe zu guten Ergebnissen in der Bearbeitung des slawischen Namengutes geführt. Das müßte auch in Kärnten möglich sein.“

Dieser Meinung des Bundesamtes für Eich- und Vermessungswesen wäre wohl nichts mehr hinzuzufügen — außer man möchte hier noch weiter bewußt eine planmäßige Germanisierung topographischer Namen betreiben.

Knjižničarski tečaj na Ravnah

Obe kulturni prosvetni organizaciji koroških Slovencev — Slovenska prosvetna zveza in Krščanska kulturna zveza — sta letos priredili že tretji skupni tečaj za prosvetne delavce. O prvih dveh — o režiserskem in zborovod. — smo že poročali. Ta dva tečaja sta bila namenjena prosvetnim delavcem na dramskem in pevskem področju, zadnji pa je bil posvečen knjižničarjem.

Najprej je treba zapisati, da je bil to prvi tečaj na tem področju. Že udeležba tečaja je pokazala, da je zanimanje za to dejavnost med našimi prosvetnimi velikimi. Saj je ravnatelj Študijske knjižnice na

Ravnah dr. Franc Sušnik, ki je tečaj vzorno pripravil, pozdravil okoli petdeset udeležencev obeh organizacij.

Predavanja, ki so jih imeli prof. Jaro Dolar, prof. Bruno Hartman, prof. Darja Kramberger, prof. Zlata Kert in Marija Suhodolčan, so bila izredno zanimiva in to ne samo zgolj s strokovnega vidika, ampak so udeležencem dala tudi zavest, da je knjiga tisti činitelj, ki daje kulturi osnovo za obstoj in razvoj, kajti brez knjige tudi ne more biti kulture. Knjigo pa je treba brati, ker le tako dobi svojo vrednost in pomen. In temu pomenu je bil posvečen knjižničarski tečaj minulo nedeljo na Ravnah.

Na področju knjižničarstva bo pri nas treba storiti še marsikaj. Zato je odločitev za ta skupni tečaj posebno razveseljiva, ker vemo, kako potrebno je širjenje slovenske knjige in s tem tudi branje, ki je najbolj uspešna oblika za ohranitev naše besede in kulture na Koroškem. Zavedamo se, da uspehov takega tečaja ne moremo pričakovali od danes na jutri; vemo, da bo potrebno še veliko truda in požrtvovalnosti. Eno pa lahko zapišemo že danes: knjižničarski tečaj na Ravnah je bil začetek pozitivne knjižničarske dejavnosti med našimi prosvetnimi društvi. Kajti sleherni udeleženec tečaja je prišel do spoznanja, da bo treba delati. Vo-

ljo za to delo pa je dobil prav na tem tečaju, ki je poleg tega utrdil zavest, da je slovenska knjiga in z njo kultura slovenskega naroda povsem enakopravna in enakovredna s kulturo velikih narodov.

Nedeljski tečaj, gledan s tega vidika, je bil posebno uspešen. Kajti našemu človeku manjka predvsem samozavest. Potrebno pa je tudi spoznavanje lastne književnosti in delovanja slovenskih založb, ki bralcem ne nudijo le umotvorov domačih avtorjev, marveč v mojstrskih prevodih tudi dela svetovne književnosti in znanosti. Če bo vsak, ki je v nedeljo bil na Ravnah, po svojih močeh vplival na prijatelje in znance, da sežejo po slovenski knjigi, potem bo prvotni namen dosežen, namreč, da poživimo našo knjižničarsko dejavnost ter vzbudimo in utrdimo zanimanje za dobro knjigo.

Ob koncu sta se v imenu udeležencev predavateljem, predvsem pa dr. Sušniku za pripravo tečaja zahvalila predsednik Slovenske prosvetne zveze Hanzej Weiss in podpredsednik Krščanske kulturne zveze dr. Erik Prunč.

Št. Jakob v Rožu

Pod predsedstvom župana Gressla je občinski odbor na svoji zadnji seji obravnaval vrsto važnih in zanimivih vprašanj ter po stvarni in temeljiti razpravi prišel do soglasnih sklepov.

Na podlagi blagajniškega poročila in letnega zaključka za 1971 je bilo ugotovljeno, da je občina lani dobro gospodarila. Govora je bilo o možnostih in načrtih za naselitev gospodarskih podjetij v občini. Po preselitvi glavne šole v novo zgradbo je v poslopju ljudske šole ostalo nekaj prostorov praznih, ki jih bo občina dala na razpolago za obrat, ki ga v občini namerava ustanoviti podjetje za otroško modo Charlotte Bednar iz Celovca. Šentjakobska podružnica tega podjetja bo v začetku zaposlila 20 delovnih moči, pozneje pa se namerava razširiti na 40 zaposlenih.

Občina se bavi z načrti, da bi na Talah (med Št. Jakobom in Podgorjami) uredila posebno središče za odih. Najprej naj bi uredili kopališče in je bil župan Gressl pooblaščen, da uredi vse potrebno glede nakupa zemljišč v obsegu 23.000 kvadratnih metrov. Vodovodni zadrugi je bila odobrena subvencija v višini 30.000 šil-

ZANIMIVA NOVOST:

Koroške razglednice

Kot „prispevek k 10. oktobru 1970“ je izšla drobna knjižica Janka Messnerja z naslovom „Ansichtskarten von Kärnten“. V njej so objavljene tri črtice, v katerih avtor brez vsakega olepšavanja ali prikrivanja pripoveduje o stvarih, ki so značilne za današnjo stvarnost na Koroškem. Pri tem pa skuša pokazati tudi na vzroke, ki so pravzaprav privedli do te stvarnosti.

V uvodu avtor sam pravi, da njegove „Koroške razglednice“ niso mišljene kot prispevek k spravi; za to so preveč realistične, premalo sanjavo pobarvane za okus povprečnega bralca. Nasprotno: črtice so postale prava „politična pesem“, ki naj služi pojasnjevanju in razmišljanju. Ravno v tem pa je njihova vrednost, saj bodo bravcu dovolj jasno pokazale, da ob koroški stvarnosti pač niso dovolj lepe besede in obljube, marveč so potrebna dejanja; treba je najprej spoznati, priznati in odpraviti korak naprej, ki so privedli do te stvarnosti in potem napraviti korak naprej, da bo Koroška postala res „dežela dveh duš“, kjer „ena stran“ ne bo več „žalostna, zelo žalostna“...

Knjižico je izdala mariborska založba Obzorja, pri kateri bodo Messnerjeve črtice izšle tudi v slovenščini. Sedanji separati je predvsem namenjen nemško govorečemu sodeželanu — prav tako v razmišljanje in pojasnilo.

Knjižico „Ansichtskarten von Kärnten“, ki jo je ilustrirala akademska slikarka Melita Vovk, dobite v knjigarni „Naša knjiga“ v Celovcu, Wulfengasse. Cena je 15 šilingov.

Razstava „Gost 71“ zaključena

Minulo nedeljo so v Celovcu zaprli razstavo „Gost 71“, ki je posvečena gastronomiji in turizmu in jo prireja celovška sejemska direkcija. Že ob prvi razstavi „Gost“ je za to vrsto prireditve bilo veliko zanimanje in ji je uspeh za bodoče takorekoč že takrat bil zagotovljen. To se je tudi uresničilo, saj so prireditelji te razstave iz leta v leto beležili vidne uspehe tako pri številu razstavljalcev kot obiskovalcev. Letošnja razstava „Gost 71“ je obiskalo 43.000 ljudi, kar pomeni spet nov rekord. V primerjavi z lanskim obiskom je število obiskovalcev naraslo za 16 odstotkov.

V okviru te razstave so priredili tudi tekmovanje mladih kuharjev iz Bavarske, Italije, Slovenije in Ko-

roške, ki so se pomerili v znanju priprave dobrih jedi. Tekmovanje je nadzorovala posebna strokovna komisija, ki je delo posameznih tekmovalcev ocenjevala po točkah. Pri tekmovanju je šlo za osvojitve „Zlatega kuharja“. To trofejo je osvojila ekipa iz Slovenije, ki je dosegla 1326 od 1344 možnih točk.

„Srebrnega kuharja“ je osvojila ekipa s Koroške, kar je za domačine bil zelo lep uspeh. Za postrežbo članov komisije je skrbela 7 mladih natakarjev, ki so svoje znanje pridobili v strokovni šoli Oberwollanig pri Beljaku.

„Gost 71“ je bila brez dvoma lep uspeh za celovško sejemsko direkcijo, ki tako ulira novo pot v prirejanju strokovnih razstav.

Slovenska prosvetna zveza obvešča, da bo v petek 2. aprila 1971 ob 20. uri kino Janach v Št. Jakobu v Rožu predvajal slovenski celovečerni film

„LUCIJA“

Kot predfilm boste lahko videli film o slikarju Božidarju Jakcu in na splošno željo še film o ziliškem števanju.

Ljubitelji slovenske filmske umetnosti prisrčno pabljeni.

Slovensko prosvetno društvo Radiše

VABILO

na igro

BEGUNKA

ki jo bodo igralci našega društva uprizorili v nedeljo 4. aprila 1971 ob 15. uri v dvorani pri cerkvi.

Ljubitelji slovenske odrske dejavnosti prisrčno vabi

društveni odbor

Pismo Pavlu Kernjaku

Ernst Willersen iz Duisburga v Zahodni Nemčiji večkrat preživlja svoj dopust na Koroškem. Med svojim bivanjem na Koroškem je spoznal tudi našega skladatelja Pavla Kernjaka in je potem, ko je bil pri Kernjaku postavljen spomenik Mojceju, bil eden izmed prvih, ki je avtorja pesmi „Mojcej“ ter spomenik fotografiral. Pred kratkim je poslal Pavlu Kernjaku svoje posnetke in prijazno pismo, v katerem pravi:

Sehr geehrter Herr Kernjak! Es ist mir eine große Freude, Ihnen nun endlich die versprochenen Bildchen zu senden. Ich meine, sie sind gut geworden, nur habe ich nicht auf den Schatten der Bäume geachtet und so stehen Sie etwas im Schatten, zwar nicht der Plastik, sondern der Bäume. Sie stehen aber keineswegs im Schatten Ihrer Werke, die schon zu Ihren Lebzeiten den verdienten Anklang finden. Usmehet sich man in der Zukunft Ihr Wirken zu schätzen wissen, wenn man erkennen wird, was es bedeutet, einen Mann zu haben, der ohne nationalen Wahn der Erhaltung des Kulturgutes eines Volkes dient. Ihnen, lieber Freund, und Ihrem, der Verständigung der Völker und dem Frieden dienenden Werk und Wollen, alles Gute. Möge es Ihnen vergönnt sein, noch lange Ihrem Wollen und Wünschen mit Erfolg zu dienen. Indem ich Ihnen wünsche, daß Sie einige Freude an den Bildchen haben, verbleibe ich mit den besten Wünschen für Ihr weiteres Wirken und Ihre Gesundheit, sowie mit den besten Wünschen für Ihre Familie und freundlichen Grüßen

Ernst Willersen

Tem prisrčnim in iskrenim željam se lahko v polni meri pridružimo!

Tone Svetina: UKANA — Tone Svetina: UKANA — Tone Svetina: UKANA — Tone Svetina: UKANA — Tone Svetina: UKANA — Tone Svetina: UKANA — Tone Svetina: UKANA —

se je razbežal. Vrnil je Ani orožje in z dolgimi skoki izginil v globel. Kmalu se je vrnil s srno na ramenu. Iztrebil jo je in jo vrgel na ramo. Kot divja lovca, ki ju nekdo podi, sta se izgubila v gozdu. Hilel je, da ga je komaj dohajala. Strel je daleč naokoli naznanil, da se nekaj dogaja. Če so Nemci v bližini, jih bo takoj pritegnil. Zato je hotel čimprej in čimdalje od nevarnega kraja. Da ne bi morebitnim zasledovalcem puščala sledov in opozarjala nase, sta se ogibala sneženih zaplat po globeli. Gozd je bil vse bolj divji in neprehoden. Skalnato kraško pobočje je bilo poraščeno z bukvami in redkimi iglavci. Primož, ki je pokrajino nagonsko poznal, jo je vodil tja, kjer je slutil, da ne bo Nemcev. Ko sta bila že dovolj daleč v starem gozdu, je vrgel srno na tla in dejal:

„Kako? Ali surovo?“

„Ne. Lepo kuhano!“

Poslal jo je v bližnjo kotanjo po sneg, sam pa je srno odrinil in jo razrezal na kose. Rebra in noge je pometal v grmovje, vse drugo pa zložil v nahrbtnik. Zakurila sta ogenj in v Primoževo menažko dala kuhat meso, narezano na drobne kose. Srce in jetra pa je Primož narezal na lističe. Te sta na palici pekla nad ognjem in še surove z veliko slastjo žvečila. Že s tem, ko je žvečil še krvavo meso in ga požiral, se je vanj vračala moč in gotovost. V želodcu mu je prijetno predlo in ga spodbujalo. Boljše volje je postajala tudi Ana. Meso sta skuhala na pol, popila juho in ga jedla. Čeprav je bilo neslano, sta ga pojedla z veliko slastjo. Tako zatopljena v jed in ogenj, nista niti opazila, da se je v gozdu stemnilo. Šele močan piš, ki je dvignil roj isker in zajokal v vejah, ju je opozoril, da se je Primož ozrl v nebo. Prek zahodnih hribov, kamor sta bila namenjena, se je valilo morje težkih oblakov. Votlo je zabobnelo v prostranstvu in strele so preklale sivino. Padle so prve kaplje. Bližala se je nevihta.

Pospravila sta na hitro in se napolnila dalje v gozd, da bi poiskala skupino gostih smrek ali skalno luknjo, kjer bi vedrila. Kmalu se je z razbesnelega neba ulila ploha. Držal jo je za roko in šla sta proti vetru. Zaman sta iskala zavetja, kmalu sta bila do kože mokra. Naletela sta na opuščenca, zaraslo stezo, ki ju je po nekaj minutah pripeljala na jaso, kjer je samevala oglarska koč. Bila je zapuščena in vegaslo nagnjena. Čakala je, da se bo podrla. V tem hribovju je bilo razsutih mnogo oglarskih koč, ker so pred vojno kuhali mnogo oglja, ki so ga Italijani drago plačevali. Primož je stopil korak naprej in sunil z nogo vrata. Prižgal je vžigalnik in se razgledal. Po kotih so vzdrtile prazne pajčevine. Sredi koč se je podiralo ognjišče, črnina kamenja je obledela. Bruna, stene in strop so bili močno okajeni. V kotu pa je bil pograd, nastlan s trhleno slamo. Duh propadanja jima je udaril v nosnice. Primož je dejal: „Tu bova ostala čez noč“ in odložil strojnico. Potem je prebrskal koč, posebno pa še kamnito ognjišče. Ka je ugotovil, da ni minirano, je povabil Ano in se trudno naslonil na pograd.

11

Primož je na ognjišču zakuril. Še nekajkrat je moral ven na dež, kjer je ob starih deblih natipal in nalomil suhih vej. Primaknila sta Italici k ognjišču, sedla, se sklanjala k plamenu in se grela. Svetloba je pregnala zapuščenost, toplota pa duh po trohnboli. Ogenj se je razgorel in risal plesoče sence po stropu in stenah. Skozi priprta vrata je kakor ranjen volk zavijal veter. Kadar je veter močnejše zavel, so zadržale pajčevine in zmedel je štrne dima pod stropom. Zunaj se je razbesnela nevihta. Grmelo je votlo, po steklu edinega okna pa so polzele težke kaplje.

„Rad imam ogenj. Kurili smo ga kot pastirji, kasneje smo prižigali kresove, plesali okoli plamena in od veselja skakali čezenj. Ogenj spremlja ljudi od pradavnine v dobrem in zlem, in ni čudno, če se ga živijo boje,“ je dejal Primož, ki se je za silo ogrel in si slačil premočeno bluzo.

„Tudi jaz imam rada ogenj, tak kot je najin. Kar zamačem se vanj in zdi se mi, da sva sama nekje daleč na osamljenem koncu sveta in da nikjer drugje tudi nisva bila. Če bi ostala zunaj to noč, bi umrla od mraza in izčrpanosti.“

„Ne bi. Človek zdrži več, kot si misli.“

„Toda poslušaj, kako rohni vihar!“

Umolknila sta in prisluhnila. V drevju je šumelo kot veletoč v brzicah. V vesolju so se podirali skladi teme. Kadar je treščilo v bližini, je steklo zablestelo v belomodri slepeči svetlobi, zabobnelo pa je tako, da sta imela občutek, da se je zazibala koč.

„Ljubim neurje. Še kot otrok sem rad slonel ob oknu in gledal in se napajal z močjo rohnenja: neba, čeprav so me podili stran in mi grozili s strelo.“

„Mene pa je bila v viharjih nočeh vselej strah. Kadar so šklepetala okna, sva se z Melito v postelji objeli in tiščali skupaj in zamižali, kadar je treščilo.“

„Zdaj, ko imaš za seboj nemško kanonado, ne zamižiš več. Tudi slabo je za nekaj dobro. Končno se vsega navadiš,“ je dejal in jemal iz nahrbtnika koc, ki ni bil premočen. Začel si je sezuvati čevlje in slačiti hlače. „Spredaj peče, zadaj pa malo manj kot zmrzuješ in še piha. Nevarno je, da se prehladim. Zato se bom slekel in ogrnil v koc. Tako smo se vedno sušili.“ Ko se je slačil, je sproli razobežal okoli ognja dele svoje obleke.

„Zebe mel. Tudi jaz se bom slekla. Pred teboj me ni sram.“

Mojca Blažej:

DEKLICA

Bolnica. Desetine in desetine belih postelj, desetine in desetine bolnikov, desetine različnih usod.

V sobi številka štirinajst leži v postelji deklica. Nežni, črni kodri ji poljubljajo čelo in sedajo na belo vzglavje. Temne oči, ki zrejo na bele stene in skozi okno, so žalostne. Ustnice so rahlo odprte, lica so bleđa. Ob postelji stoji bela nočna omarica in na njej v vazi dehte rdeče vrtnice. Njihov prijetni vonj se širi po sobi.

Vrata se odpro in skoznje stopi sestra, vsa v belem. „Sestra Tana!“ jo skoraj z neslišnim glasom pokliče deklica. „Sestra Tana! Prosim, ali mi pomagate, da sedem...“

Sestra pristopi in ji skrbno naravna blazino in ji pomaga, da se udobno vsede. Potem odide. Pred vrati za trenutek postoji in žalostno zmaže z glavo, potem pa odide po dolgem samotnem hodniku proti kuhinji.

Deklica pogleda skozi okno. Zunaj je sonce, zunaj je zelenje, cvetje. Zunaj je sreča, tu pa, v tej beli sobici, med belimi stenami in belimi rjuhami je neznosno dolgčas. Tišina je tako neznosna, da je vsak žum in krik z oddaljene ceste dobrodošel. Kako lepo je zdaj doma! Lahko bi se igrala z otroki...

Nekaj mračnega ji je sedlo na dušo. — Kdaj, le kdaj bo rešena te sobe?! ... ali bo sploh kdaj?

Temna senca se je zgrnila v njej in postalo jo je strah. — Čemu si to mislim? Saj ni res! Ne, ne sme biti res! Ji je kdo kdaj omenil, da je bolezen smrtna?

Nihče. Senca pa se širi in duši vse ugovore in kot njen drugi jaz jo delček misli spomni na sočutne poglede zdravnice in zdravniškega osebja že od njenega prihoda.

Ce njena bolezen ni smrtna, čemu je potem sama v tej sobi?! Čemu si je mati včeraj skrivaj brisala solze?!

Da, mati... Kako jo ima rada! Vse bi dala zanj! Kako težko je včeraj pričakovala njenega obiska. Potem pa, po napetem, veselem pričakovanju se je končno le prikazala na vratih in v rokah je imela vrtnice. Sedla je k njej na rob postelje in pripovedovala, kako je doma; da so po njenem zdravju povpraševale sošolke ter kako lepo uspevajo njene cvetlice na vrtu. Upala je, da bo njena punčka ozdravela.

Potem je čas minil in morali sta se posloviti. Ko je mati odšla in je ostala sama, se je zarila v blazino in jokala, jokala. V sebi je čutila praznino in ni vedela, ne kako in ne s čim naj jo dopolni...

Škripanje invalidskega vozička potegne pobegle misli spet v sedanost. Potem vstopi

Repa

Ded je posadil repo in zrasla mu je velika, ogromna repa.

Ded jo začne puliti iz zemlje: vleče, vleče, izpuliti je ne more.

Ded pokliče babico. Babica stopi za dedka, dedek za repo: vlečeta, vlečeta, izpuliti je ne moreta.

Babica pokliče vnučko. Vnučka stopi za babico, babica za dedka, dedek za repo: vlečejo, vlečejo, izpuliti je ne morejo.

Vnučka pokliče psička. Psiček stopi za vnučko, vnučka za babico, babica za dedka, dedek za repo: vlečejo, vlečejo, izpuliti je ne morejo.

Psiček pokliče muco. Muca stopi za psička, psiček za vnučko, vnučka za babico, babica za dedka, dedek za repo: vlečejo, vlečejo, izpuliti je ne morejo.

Muca pokliče miško. Miška stopi za muco, muca za psička, psiček za vnučko, vnučka za babico, babica za dedka, dedek za repo: vlečejo, vlečejo — in izpulijo repo.

pi sestra s pladnjem in injekcijami. Deklica mirno iztegne roko in ostru igla se ji neusmiljeno zarije v žilo. Še ena nova sled vboda med številnimi drugimi. Vendar je njen obraz miren, le oči ima zaprte.

„Si lačna?“ tiho vpraša sestra, kot da noče motiti miru. Deklica odkima. Ne, ni lačna. Lačna je že, toda ne hrane, temveč življenja. „Je tvoj ta robček poleg rož? Naj ga odnesem v pralnico?“ „Ne. Ni moj. Mamin je. Pustite ga tu, prosim.“

Poleg rdečih rož je ležal robček. Včeraj je bil še vlažen od materinih solz.

Zdaj je ležal poleg rož. Rdeče rože so rdeče kot kril krvavordeča barva simbol trpljenja, boja in ljubezni. Sestra je bila že odšla in deklica je spet sama ter je lahko spet prepletala domišljijo z mislimi.

Spomnila se je pogreba. Lani je umrla sosedka. Bila je že zelo stara. Ležala je v črni krsti in bila je čudno mirna. Ko ji je pogledala v obraz, ji je stresla groza.

— Kaj bo, če bom tudi sama umrla? Moje srce je šibko... Bom tudi jaz tako mirna?

Zunaj se je mračilo. Zvezde so se počasi prebujale in si mežikale. Mesec je vse bolj rumenel in naposled, ko je dan že popolnoma vzel slovo, je bil kot čudovit kralj na temnem, modrem nebu. Rahel vetrič, ki je podnevi poljubljil zeleneče drevje in dehteče cvetje, je zdaj zaspal in zaspan, da je zrasel v velik in mogočen orkan. Cvetlice so pozaprle cvetove in zakinkale, ptički so drug za drugim utihnili. Mesec pa je zajadral, kot da želi videti, če je vse tako, kot mora biti. Z neba se je utrnila zvezda.

Mesečina je sijala skozi okno v sobo. Na beli postelji je ležala deklica, pokrita z belo odejo. V blede mesečini so se zdele njene dolge trepalnice še daljše in njeni črni kodri še nežnejši. Ustnice je imela rahlo razprte, kot da spi. Bila je mirna. Zelo mirna in lepa. Bila je mrtva...

POMLAD JE PRIŠLA

Škrjanček poje, žvrgoli,
pomlad veselo nam oznanja;
pomladi vse se veseli,
grm zeleni, drevo poganja.

Prej v led vkovan, zdaj prost žumlja
potok in se po polju vije;
v njem družba ribic se igra
in z neba gorko sonce sije.

Cvetlice ob straneh cveto;
žafrani, zvončki in zlatice;
po njih čebele med bero
in v soncu plešejo mušice.

Iosip Stritar

V L A D O F I R M

BELA ŠTORKLJA

S toplim vetrom je priletela bela štoklja. Nekaj časa je krožila nad kmetijo, ki se je belila med zelenjem prekmurske ravnine. Kar je zaplahutala, stegnila noge in sedla na sleme hiše. Zaklopotala je in se načepirila. S svojimi črnimi očmi je jezno opazovala dvorišče, kjer so se na ograji sušile stare kmetove hlače. Nagajiva burja je v jeseni razdejala staro gnezdo, le še kolo jo je čakalo. Njene vrtnice so že posedale v gnezdih, ki so jih pripravili domačini. Nanjo pa je kmet pozabil, čeprav je z njegovega vrta pospravila veliko polžev, prepodila žabe iz vaše mlake in se spravila celo nad kače. „Črna nevaležnost“, je menila in postrani pogledovala kmeta, ki je pravkar prišel iz hiše.

Ej, kar je opazila nekaj prav imenitnega. To bo mehko in gnezdu. Vnovič je zaklopotala z dolgim kljunom, pomežiknila v sončne žarke in vzletela. Kot piš je švistnila prek dvorišča. S kljunom je urno zgrabila plahutajočo hlačo, potegnila in že jih ni bilo več na ograji. Zadovoljna je postopala okoli gnezda in ga postiljala s hlačami. Čezenj je visela le še hlačnica.

„Hej! Žena, kje so vendar moje hlače?“ je nejevoljno povprašal kmet, ki je pravkar stopil na dvorišče. „Zlomka, izginile so.“

„A, a, hlače?“ se je začudila gospodinja in pogledala skozi odprto okno. „Pravkar sem jih še videla viseti na ograji, jej, jej!“

„Na, tristo zelenih!“ se je na pol v jezi, na pol v smehu oglasil kmet, ko je zagledal rfo-tajočo hlačnico, ki je pravkar izginila v gnezdu. Požugal je štokljo in zavpil: „Hej, klepetulja, če misliš, da jih boš lahko nosila, jih le obdrži.“ Žena pa je začudena pogledovala zdaj na streho zdaj smejoči kmetov obraz.

„Žena, le pazi na svoje krilo, da ti še tega ne odnese, bolje ji bo služilo kot moje hlače,“ je gospodar smeje opozoril ženo.

Na dvorišče pa je bilo slišati zadovoljno štokljino klopotanje.

Tone Svetlina: UKANA — Tone Svetlina: UKANA — Tone Svetlina: UKANA — Tone Svetlina: UKANA — Tone Svetlina: UKANA — Tone Svetlina: UKANA — Tone Svetlina: UKANA —

Vem pa nekaj: kadar bom ubil svoje sanje, bo tudi z mano konec.

„Težko te razumem. Tako zgoščeno si povedal, vendar čutim tudi v sebi nekaj podobnega. Bolj sem razdvojen od tebe. Nikoli me niso učili misliti po svoji glavi. Učili so nas, da sta svet in človek dognana. Kar pa je dognano, ne pozna dvomov.“

„Smešno. Zelo so si prizadevali in nas pojili z lažjo. Jaz pa verujem v svet, ki ga odkrivam sam. Boril se bom za zrušitev nasilja in odstranitev neumnosti, pa naj se poraja pod kakršno koli zastavo. To je moj dolg očetu, mami in sestri. Sam sem. Nikogar nimam, razen tovarišije v četi, ki gine iz dneva v dan. Njih imam rad, zato lahko prenašam vse težave.“

Tiho se je zastrmel v ogenj in čez čas nadaljeval: „Ah, oprost, Ana. Čemu te morim s temi rečmi. Moral bi ti povedati nekaj, česar ne boš lahko prenesla.“ Obraz se mu je napel od bolečine, ko se je zazrl v njene velike, otroško zaupljive oči, in premišljal, če naj ji pove ali ne.

Beseda je padla in ona je takoj vprašala:

„Kaj je, Primož? Prosim te, povej mi! To noč sva sama. Daleč proč od ljudi. Bodiva si blizu, kot si bodo nekoč ljudje, ko nas že davno več ne bo. Povej mi! Če mi ne poveš danes, mi ne boš morda nikoli.“

„Ne vem, kako bi ti povedal, da bi razumela. Dobra si bila do mene. Če ne bi prišla povedat o umiku, bi obležala z Vojkom mrtva na položaju. Res si bila dobra do mene, jaz pa sem bil slab do tebe. Povedal ti bom kar naravnost, ker drugače ne moreva biti prijatelja, dokler ne veš tega.“

Vprašujoče ga je pogledala, ko ji je kar naravnost, brez ovinkov in brez olepšavanja, povedal:

„Osumil sem te, di si poslana od gestapa, in javil sem to komisarju.“

„Ne Primož, saj nisi storil tega!“ Pobledela je in roke so ji zdrhtele od resničnega presenečenja in tesnobe.

„Več vzrokov je bilo za to, da sem to storil.“

„In kako, da me niso aretirali?“ je vprašala hlasno, on pa je mirno nadaljeval:

„Zmotili smo se. Dokazov ni bilo. Ves čas smo te opazovali in verjemi mi, da bi te ujeli pri prvih stikih s sovražnikom. Moral sem ti povedati. Sam ne prenesem krivice, še manj pa, da bi jo prizadejal drugemu. Razumi me, težko je bilo zame. Morda bi bilo boljše za oba, da se nikoli ne bi srečala.“

„Primož, ne govori tako, dokler vsega ne veš,“ je dejala, ko si je opomogla od prvega presenečenja.

„Prišla si nenadoma in vsa si bila podobna liku v mojih sanjah. Bil sem kot obsojenec, ki mu podarijo življenje. Tako zelo sem te bil vesel. Preveč sreče je bilo hkrati, da bi lahko trajala. Nisem bil pripravljen nanjo. Zato pa je bilo razočaranje večje. Tisto pri Travnikarju, blodnje o nemškem oficirju. Potem si šla k Orlovu, koketirala z drugimi. Ugotovil sem, da sva midva dva svetova, med katerima je praznina in samoprevara. Ali moreš razumeti, kako je pri srcu človeku, ko se zamajajo stebri vsega lepega, kar je v njem še ostalo, kar je z muko zgradil, in se mu vse to sejuje v prah. Hotel sem te opozoriti, da bi se rešila zablodele poti, toda nisem mogel, ko sem pomislil, da so bila vsa tvoja nežna čustva laž in igra. Z isto močjo sem te sovražil, kakor sem te prej ljubil. Ko sem te izgubil, mi je bilo, kot da sem izgubil del sebe.“

Srce ji je burno bilo. Počutila se je razgaljeno, premagano, ponižano in počašчено. Tako silovitega čustva še ni doživela in mislila je, da jo bo raztrgalo. Ko je končal, je izbruhnila v krčevit jok.

„Oh, Primož, Primož,“ je hlipala in se poskušala umiriti, da bi lahko govorila. Zdaj ji je bil tako blizu kot nikoli nihče v življenju. Najrajši bi mu povedala, kako je z njo, toda hotela mu je prihraniti vsaj ta dan, ko sta sama. Le to je rekla:

„Ničesar si ne očitaj! Nič ti nimam oprostiti in ne opravičaj se! Stori si svojo dolžnost. Človeško je, da se človek zmoti. Nič hudega se ni zgodilo z mano. Slutila sem, da je med nama nekaj narobe, ne da bi vedela kaj. Zdaj vem, rada sem te imela od prvega dne in vseskozi sem se bala tega. Bežala sem pred svojo ljubeznijo kot človek pred lastno senco. Bala sem se, da v meni gledaš privid svojih sanj, da nisem to, kar iščeš. Samo sebe sem prepričevala, da mi ni zate. Šele ko si bil zadet, sem spoznala, da človek lahko vsem laže, le samemu sebi ne more.“

Hvaležen sem ti za te besede. Kako je vse to čudno. Ob vsem tem, da nisi ne veva, če bova prišla živa do svojih ali če bova dočkala konca. Jaz mislim, da ga ne bom. Kakor senca me spremlja slutnja smrti. Včasih se mi dolgo ne javlja. Potem pride, kadar mi je najmanj do nje. Sanja se mi, da padam v praznino, da sem zasut z zemljo in da imam omrtvičene roke. Sanja se mi o nevidnih rokah, ki me stiskajo za vrat. Včasih, kadar grem v napad, imam občutek, da se ne bom vrnil. Težko bi umrl z zavestjo, da sem napravil krivico edinemu človeku, ki sem ga potem, ko sem izgubil vse svoje, vzljubil,“ je dejal zamolklo, z grenkim glasom.

„Prosim te, Primož, nehaj, samo tega mi ne govori! Slutnje so prazne marnje. V tem boju vsakdo lahko izgine vsak dan. Tega ne moremo vedeti naprej. Raji mi povej kaj o sebi, o svojem življenju,“ ga je skušala odvrniti od mračnih misli in se otožno nasmehnila.

(Se nadaljuje)

ART BUCHWALD

Težavno sedmo leto

Lani sva z ženo praznovala sedmo obletnico najinega zakona. Tega ne omenjam, ker bi se hotel širokoustiti. Pravzaprav je bil to kaj zmešan dogodek. Ko sem se malo ozrl okrog sebe, sem ugotovil, da je namreč že veliko mojih prijateljev, ki so se poročili isto leto, razvezanih ali pa da ne živijo več skupaj. Tako redki so bili še vedno srečno poročeni, da sem ugotovil, da z nama nekaj ne more biti v redu.

„Bolna sva,“ sem rekel ženi. „Kaj je pravzaprav narobe z nama?“

Strinjala se je z menoj. „Nisva normalna. Vsi že govorijo o naju. Večina mojih soolk je vsaj že drugič poročena.“

„Sedem let sva dobro vozila,“ sem dejal. „Mislim, da potrebujeva pomoč.“

„To sem tudi jaz že mislila,“ mi je pritrdila. „Strinjam se s tem, da potrebujemo pomoč, če se tudi ti s tem strinjaš.“

„Jaz se strinjam, če se strinjaš ti,“ sem izjavil.

Ker sva se oba želela dokopati do resnice, sva se takoj dogovorila za sestanek s svetovalcem za ločitve.

Svetovalec za ločitve ravna podobno kot svetovalec za zakone, le da on zakonov ne sklepa, temveč jih razdira. Navadno vidijo ljudje v njem zadnji rešitev, kadar kaže, da bo njihov zakon trajal večno.

Skupaj sva torej odšla v njegovo pisarno. To je bila prva napaka. Njegova tajnica naju je prosila, naj vstopa ločeno.

Sprejemna soba je bila zelo enostavno opremljena. Na nizki mizi je ležalo nekaj časopisov z naslovi kot: „Ko slišim poročne zvonove, podivjam“, „Moja tajnica je bila boljša žena, kot je bila moja žena tajnica“ in „Kako sem naložila alimente v banko in postala milijonarka“. Na eni strani so visele slike mož, nasproti njih pa slike žena, katerih zakone je svetovalec za razveze že uspešno ločil.

Svetovalec se je prikazal iz svoje pisarne in naju povabil, naj stopiva. Sedla sva in takoj je začel: „Ljubše bi mi bilo, če se tukaj ne bi držala za roke.“

Umaknila sva roke.

„Zdaj mi povejta zgodbo od vsega začetka in nikar ne pozabita kake malenkosti. Najmanjša podrobnost, ki se vama zdi nevažna, mi lahko zelo pomaga.“

Povedala sva mu vse, kako sva se spoznala, o najinem stanovanju in da se kljub občasnim prepriam odlično razumeva.

Potrkal si je s svinčnikom po čelu.

„Se prepričata zaradi denarja?“ je vprašal.

„Ne,“ sem odvrnil. „Kadar me prosi za denar, ji ga dam.“

Namrščil je čelo. „Če se spreta, ali vaša žena grozi, da se bo vrnila k materi?“

Moja žena je odvrnila: „Moja mati živi v Pennsylvaniji. To pa je dosti predač, razen tega imava otroke, ki hodijo v šolo. Res ne bi hotela, da bi zaradi tega zamudili pouk.“

„Prinesete vaši ženi večkrat rože?“

„Vedno,“ sem pokimal. „Hodim na trg in jih kupujem na veliko.“

„Opazi vaš mož, kadar imate novo pričeško, ali da ste si kupili nov klobuk oziroma novo obleko?“

Moja žena je priznala: „O da, ničesar si ne morem kupiti, ne da bi dodal svoj blagoslov.“

„Kaj pa pravi ob taki priliki?“

„Vpraša, koliko bo stalo.“

„In če mu poveste — kako reagira?“ je poln upanja vprašal svetovalec.

„Skomigne z rameni in mi da denar.“

Svetovalec je zlomil svinčnik. „Imata skupne interese, o katerih se lahko pogovarjata?“

„Vsekakor!“ sem vzkliknil.

„Na primer?“

Nekoč je bil človek po imenu gospod Donybrook.

Bil je oženjen z žensko po imenu gospa Donybrook.

Gospod in gospa Donybrook sta uživala v tem, da sta se od dolgočasje počutila ko na trnju.

Včasih jima je bilo dolgčas, ko sta gledala balet, drugič jima je bilo dolgčas v kino dvorani.

Dolgočasje sta se, ko sta jahala slone v Indiji ali ko sta se z dvigalom vzpenjala na vrh Empire State Buildinga.

Bilo jima je dolgčas v prepovedanih lokalih v času prohibicije, pa tudi na koktel partijah po ukinitvi prohibicije.

Dolgočasni so se jima zdeli veliki vojvode in cestni pometalci, dekleta iz bogatih četrti in dame iz meščanskega okolja, operne pevke in operacije.

„O zakonih najinih prijateljev, ki so se razšli.“

„In kako je z vašimi prijateljicami?“ je vprašal mojo ženo. „Ali vam kdaj telefonirajo in vam povedo, da so videle vašega moža na kosilu s kako lepoticco?“

„Seveda,“ je odgovorila moja žena, „toda to sodi v njegov poklic. Če ne bi hodil z lepoticami na kosila, si jaz ne bi mogla kupovati novih oblek.“

Svetovalec je zlomljeni svinčnik ježno vrgel v zid. „To je najbolj brezupen primer, kar sem jih kdaj imel. Vse, kar ste mi povedali, je brez smisla. Preveč skupnega imata. Morala bi se poročiti, ko sta bila še mlajša in nista vedela, kaj delata. Če bi bil to zakon iz vojnih let, bi vama še lahko pomagal.“

„Pa vendar ne boste rekli, da je že prepozno?“

„Za ločitev ni nikoli prepozno,“ je odvrnil. „Vendar morata to želeli in pri tem vztrajati. Tole vama svetujem: pojdita domov in si poskušajta iti na živce. Vi morate postati ljubosumna žena,“ je opomnil mojo zakonsko polovico, „vi pa morate postati bolj nezrel mož,“ je svetoval meni. „Pazita na najmanjšo napako drugega. Napihujta malenkosti, dokler ne postanejo veliki problemi. Preselita se v manjše stanovanje, začnita se zmerjati.“ Uporabil je svoj izrek: „In ne pozabita — Ljubezen in sreča nista vse na tem svetu!“

Ko naju je spremil do vrat, sem se mu raztreseno zahvalil. Ko sem podzavestno spustil ženo naprej, je eksplodiral.

„Za božjo voljo! Še niste prišli iz moje pisarne, pa ji že držite vrata! Kako pa se vam bo sploh posrečilo razbiti zakon, če ne boste nehali s takimi neumnostmi?“

Prepočevala sta pet celin in sedem oceanov v slepem iskanju dolgočasje. To je trajalo leta in leta.

Nekega dne je gospod Donybrook ogovoril gospo Donybrook.

Draga moja, ji je rekel, prišla sva na sam konec stvari. Izčrpala sva vso zalogo zehanja. Na svetu ni ničesar več, česar nama bi bilo tako dolgčas, da bi se počutila ko na iglah.

Veš, je rekla gospa Donybrook, morda bi poskusila še z nespečnostjo.

In poskusila sta z nespečnostjo. Približno ob dveh jutraj je gospod Donybrook rekel: Uh, kako je dolgočasna ta nespečnost, mar ne?

Gospa Donybrook je odgovorila: Bogme, dolgočasna je, ni kaj reči. On je takoj začel šleti ovce.

Kmalu zatem je gospod Donybrook rekel: Hej, saj ti vendar šlejeje moje ovce! Nehaj šleti moje ovce, je rekel gospod Donybrook.

Glej ga no, je odgovorila gospa Donybrook. Bom pa ja vedela, katere ovce so moje in katere so tvoje.

Kako neki lahko to veš, je vprašal gospod Donybrook.

Moje ovce so govedo, je odgovorila gospa Donybrook.

Govedo in to raso govedo. Razen tega pa, je nadaljevala gospa Donybrook, ste se nam, govedarjem, že povzpeli na glavo, vi, ovčarji, ker nam uničujete pitno vodo.

Zato je najbolje, da se paziš, je še rekla gospa Donybrook in najboljše bo, če boš zavračal svoje kodlasaste živalce na drugo obalo Rio Granda ali pa te bom nabolila na najbližji kaktus, da boš videl svojega boga.

Karamba, je spravlil iz sebe gospod Donybrook. To je svobodna paša, je ali ni?

Ni, je rekla gospa Donybrook, za ovčarje ni.

In ga je lepo nabolila na najbližji kaktus.

Gospod Donybrook se ni nikoli v življenju počutil tako lepo na iglah kot tokrat.

OGDEN NASH (ZDA)

Ustavni zakon za južne Tirolce

Manjšina, ki je večina,
bo avtonomno upravljala bocensko pokrajino

(3. nadaljevanje in konec)

Tudi ladinska jezikovna skupina bo imela zagotovljene pravice do zastopstva v deželni svet in v bocenskem pokrajinskem svetu. Prav tako bodo Ladini imeli svoje nameščence v javni upravi. Ladini bodo uživali vso podporo pri uveljavljanju svojih kulturnih, tiskovnih, vzgojnih pobud.

POLITIKA ZAPOSLOVANJA

Načelo o etnični proporcionalnosti pri nameščanju v javnih uradih bo moralo veljati za krajevne urade in za državne periferne urade bocenske pokrajine. Nemška etnična skupina bo imela približno dve tretjini mest, italijanska pa tretjino. Proporcionalna službena mesta bodo rezervirana za vsako jezikovno skupnost posebej.

Zaposlovanje bodo uveljavljali postopoma. Zaradi tega bo ustanovljen poseben seznam. Nameščenci v posebnem seznamu bodo ostali stalno v pokrajini in bodo premeščeni le v službah, pri katerih se temu ne morejo izogniti. Vsekakor premestitve ne smejo preseči 10 odstotkov pripadnikov nemške narodnosti. Istih določb se bo moralo držati ministrstvo za notranje zadeve v zvezi s pripadniki službe javne varnosti in ministrstvo za obrambo glede vojaškega osebja. Nemški pripadniki sodstva bodo v načelu ostali stalno v bocenski pokrajini.

GLAVNI VZVODI V ROKAH NEMŠKE NARODNOSTI

Novi posebni statut, ki je izšel iz kotla italijanske poslanske zbornice, še predvideva, da bodo v dveh letih izdane izvršilne določbe, ki bodo tako popolnoma razvezale roke bocenski pokrajini, da bo lahko delovala za čedalje večje uveljavljanje nemške narodnostne skupnosti. Ne smemo namreč pozabiti, da je pokrajinski svet bocenske pokrajine, ki bo po novem imel 35 članov, v absolutni večini sestavljen iz pripadnikov nemške narodnosti. Pod tem zornim kotom moramo tudi gledati najnovejše pristojnosti, saj bo imel v rokah glavne vzvode gospodarskega, družbenega, političnega, kulturnega, šolskega sistema.

KOMU BODO KORISTILE SPREMEMBE?

Ali bo vse to prineslo kaj več južnotirolski manjšini kot taki, je zadeva prihodnosti. Poslanec Dietl iz Bocna, ki je edini od južnih Tirolcev 23. januarja 1971 glasoval proti spremembam deželnega statuta, je izjavil na Dunaju 24. februarja, da je bil tudi prejšnji statut dober, zelo dober je bil tudi sporazum de Gaspari-Gruber, vendar pa vse to ni rodilo nobenega uspeha. Verjetno je poslanec Dietl velik pesimist.

Vsekakor je res, da so spremembe velike; kdaj in kako jih bodo uresničili, to je druga pesem. Ni pa neprimerno, če pripomnimo, da je južnotirolsko prebivalstvo zaščiteno po pravni poti. Kako pa je zaščiteno v družbenem življenju, je že zopet tretja pesem. Dejstvo je, da mladi kmetje bocenske pokrajine odhajajo na delo v Zahodno Nemčijo, v Torino, Milano in Genova, da bi se izognili praksi, da jih enkrat na leto po vaških trgih glavna podpora Volkspartei — vaški mogotci — kupuje in prodaja za 50 do 60.000 lir na mesec.

Človek se spričo tega sprašuje, ali bo nova ureditev res koristila južnotirolskemu navadnemu občanu. Gre namreč za to, da je „južnotirolski paket“ še vedno preveč jezikovno-kulturno-šolski, manj pa gospodarsko-družbeni, zlasti še, ker priznava v svojih gospodarsko-družbenih implikacijah obstoječe stanje, ne vključuje pa se v dinamiko sedanjega časa. Ta je od leta 1945 do 1970 privedla bocensko pokrajino glede na dohodek po prebivalcu od 45. mesta na slabo 73. mesto med italijanskimi pokrajinami.

Po drugi strani je treba pripomniti, da zadeva „južnotirolski paket“ tudi Ladine v treh dolinah bocenske pokrajine, medtem ko ni rešeno vprašanje Ladinov v belunski pokrajini, takoj za vrhovi Marmolate, kjer nimajo niti pravice do svojega lastnega imena.

Italijanska država mora poleg že sprejetih, a še neveljavnih ukrepov uresničiti še mnogo drugih zakonskih in upravnih norm, o katerih v tem članku ni sledu, ker se je avtor hotel držati načela, da je bolje spregovoriti o tem, kar — na pol — je, ne pa o tem, kar naj bi bilo.

JUŽNI TIROLCI IN SLOVENC V ITALIJI IN AVSTRIJI

Razlika se sama vsiljuje že med tem, kar že velja ali na pol velja v bocenski pokrajini, in tem, kar sploh ne velja v tržaški, goriški in videmski pokrajini za Slovence. Vsiljuje se tudi misel o tem, kar so Avstrijci nemške narodnosti posredno ali neposredno dosegli za svoje sonarodnjake v bocenski pokrajini, in o tem, kar niso in nočejo — čeprav bi bili pravno obvezani — dati slovenski skupnosti na Koroškem! „Denkt an Südtirol“ — objavljajo po časopisih v Avstriji. Ali ne bi bilo lepo, da bi opozarjali same sebe na neizpolnjene obveznosti do koroških Slovencev?

Dr. Karel Šiško

Za dobro voljo

Visokošolec pravi pri kosilu svoji sestrici: „Cilka, tako velika si že, pa še sedaj ne znaš jesti!“

Cilka: „Kar pusti me s svojimi pridigami! Mama mi je včeraj rekla, da si se tudi ti šele na vseučilišču naučil piti.“

„Gospodična, ljubim vas z vsem ognjem...“

„Čudno, da ga sploh še imate kaj, ko ste že tolikokrat pogoreli!“

Sodnik: „Kako to, da ste ukradli denar, draguljev pa ne?“

Obtoženec: „Madonca, gospod sodnik, zdaj pa še vi začnajte s tem, saj sem jih že doma, pri ženi, prav na ta račun dovolj slišal!“

„Glej, glej, kako se mi mačka priljubljuje!“

„Gotovo je zavohala, da imaš — mačka!“

„Ali veš, zakaj so ribe mutaste?“

„Tepec, če bi ti imel usta pod vodo, tudi ne bi spraševal takih neumnosti!“

Zakonska polovica pride pozno ponoči domov. Žena ga sprejme:

„Kaj? In ti si upaš takole stopiti pred moje oči?“

Mož zmiga z rameni: „Seveda, se boš vsaj spet lahko prepričala, kako pogumnega moža imaš!“

Novinar, ki je obiskal Hollywood, je bil povabljen na svečano kosilo, ki se ga je udeležila tudi neka slavna filmska zvezda v izredno drznem dekolteju.

„Povej no, kako pa je bila oblečena zvezdnica?“ je vprašala žena svojega moža-novinarja, ko se je vrnil domov.

„Ne vem. Nisem pogledal pod mi-zo!“

PRIPOROČAMO VAM:

Knjige za otroke in mladino

- BEVKOVA KNJIGA, pisateljevo življenje v njegovih delih, 210 str. velikega formata, br. 50.—
- Vera Albrecht: NEKOČ POD GORJANCI, spomini na mladost, 86 str., ilustr. kart. 26.—
- Tone Seliskar: FANTU SO ZRASLA UŠESA, podoba pisateljeve mladosti, 228 str. ilustr. kart. 75.—
- Mira Miheličeva: MALA ČAROVNICA, 160 str. ppl. 30.—
- Ivan Cankar: HLAPEČ JERNEJ, 94 str. br. 18.—
- Josip Jurčič: SOSEDOV SIN, 72 str. kart. 24.—
- Aleksej Tolstoj: ZLATI KLJUČEK, pustolovščine lesene lutke, 118 str. ilustr. kart. 8.—
- Ferdo Godina: PRAVLJICA O LOGARICI, 66 str. ilustr. kartonirano 15.—
- France Bevk: TATIČ, mladinska povest, 68 str. br. 18.—
- Tone Seliskar: DEDEK SOM, 122 str. kart. 25.—
- Charles Vildrac: KOZLIČEK RDEČEGOBČEK, 134 str. ilustr. kartonirano 7.—
- PRAVLJICE IZ GOZDA, ilustr. br. 27.—
- SIRENA IN RIBIČ, ilustr. br. 9.—
- MOJA PRVA SLIKANICA, ilustr. br. 22.—
- Z ŽIVALMI SMO PRIJATELJI, barvna slikanica, br. 7.—
- BASNI, barvne ilustracije, br. 27.—
- Astrid Lindgren: ERAZEM IN POTEPUH, zgodba o dečku brez staršev, 142 str. ilustr. kart. 29.—
- D. G. Mukeržhi: POTUJEVA K HIMALAJI, 154 str. ilustr. 10.—

Posamezne knjige lahko naročite tudi po pošti.

KNJIGARNA „NAŠA KNJIGA“, CELOVEC, WULFENGASSE

Športni vestnik

LETA 1972 SP NA PLANIŠKI VELIKANKI

Zadnjo soboto in nedeljo je 90-metrski skakalnik v Planici doživel peti tekmovalni smučarski skakalec za memorial legendarnega smučarskega skakalca Janeza Polde. Na planiški prireditvi je bilo poleg tekmovalnosti za V. Poldov memorial še tekmovalništvo za pokal in lovriko Kongsberg. V tekmovalnosti za Poldov memorial je zmagal Hans Georg Aschenbach iz Vzhodne Nemčije, osvojitelj mladinskega evropskega prvenstva 1969 in letošnji nemški prvak, pred Švicarjem Steinerjem in izvrstnim Jugoslovancem Stefančičem. Najboljši Avstrijec je tokrat bil nekdanji svetovni rekorder Reinhold Bachler, ki je pristal pri 81 in 85 metrih.

Aschenbachovi tovariši iz ekipe NDR so odnesli Poldov memorial, avstrijska ekipa pa je zasedla dobro tretje mesto.

V uvrstitvi za pokal Kongsberg je zasedel prvo mesto Švicar Steiner pred Jugoslovancem Stefančičem in Avstrijcem Bachlerjem. V tem tekmovalstvu so Avstrijci z ekipo Bachler, Golser, Salhofer zasedli odlično prvo mesto pred Švico (Steiner, Zehnder, Schmid) in ekipo Jugoslavije (Stefančič, Zajc, Demšar).

Po planiški prireditvi so eksperti alpskih dežel razpravljali o morebitnem svetovnem prvenstvu v smučarskih poletih, ki bi doživelo svojo premiero leta 1971 na planiški velikanki s kritično točko pri 160-metrih. Dokončna odločitev glede svetovnega prvenstva v smučarskih poletih pa bo padla na kongresu FIS meseca aprila v Opatiji.

SVETOVNO PRVENSTVO V HOKEJU NA LEDU

Nič novega pravzaprav ni poročati s svetovnega hokejskega prvenstva v Švici. Ruska ekipa je tudi v drugem delu prvenstva, v povratnih igrah, nepremagana, prave senzacije pa izostajajo. Čehoslovaki so se od začetnih slabosti dobro opomogli, toda tudi oni nimajo več moči, da bi ruske superhokejiste spodrinili s stolčka. Edino boj za drugo mesto je postal zanimivejši, ko je Čehoslovaška premagala Švedsko s 3:1 (1:0, 1:0, 1:1) in se s tem revanžirala za izgubo v prvi tekmi. To je tudi prva zmaga Čehoslovakov nad Švedi, odkar so igrali na svetovnem prvenstvu leta 1966 v Ljubljani.

V zadnjih tekmah so bili doseženi naslednji rezultati:

Amerika : Nemčija	2:7 (0:2, 1:3, 1:2)
Finska : ČSSR	0:5 (0:0, 0:3, 0:2)
Švedska : Sov. zveza	0:8 (0:5, 0:1, 0:2)
Amerika : ČSSR	0:5 (0:0, 0:3, 0:2)
Nemčija : Sov. zveza	2:12 (1:1, 0:7, 1:4)
Finska : Nemčija	7:2 (3:0, 0:1, 4:1)
Švedska : Amerika	4:3 (1:2, 1:1, 2:0)
Finska : Sov. zveza	1:10 (1:5, 0:1, 0:4)
Švedska : ČSSR	1:3 (0:1, 0:1, 1:1)
Nemčija : ČSSR	0:4 (0:1, 0:1, 0:2)
Sov. zveza : Amerika	7:5 (1:1, 5:2, 1:2)
Nemčija : Švedska	2:1 (0:1, 2:0, 0:0)
Finska : Amerika	7:3 (1:1, 3:1, 3:1)

Sovjetska zveza bo letos spet osvojila svetovno prvenstvo. Ali ji bo to uspelo tudi prihodnje leto, ko bo svetovno prvenstvo v Pragi od 11. do 26. aprila?

SP V SMUČARSKEM BOBU

Svetovno prvenstvo v smučarskem bobu se je odvijalo v ameriškem Reno v Nevadi s popolnim zmagovalcem Avstrijcem. V smuku so Avstrijci v vseh skupinah stali zmagovalci. Pri ženskah in pri moških sta zmagala Zeiler oziroma Korošec Jost, pri dekletih in fantih v mladinski skupini pa Gschwendtner oziroma Fischbauer. V velšlalomu sta zmagala pri mladincih Avstrijec Schwab in Nemka Hascher, pri moških je zmagal Avstrijec Gollubits, pri ženskah pa Avstrijka Gebert. Korošec Willi Jost iz Spittala je z drugim mestom v velšlalomu postal svetovni prvak v skupini seniorjev. Zanimivo je, da je kondicijski trener avstrijske reprezentance večkratni avstrijski atletski prvak — naš rojak Robert Kropiunik.

BOKS

Hans Orsolics, nekdanji avstrijski evropski prvak, se ponovno pripravlja na evropsko prvenstvo. Po težkih izgubah proti Amerikancu Perkinsu in angleškemu evropskemu prvaku Charlesu bo Orsolics prvič nastopil naslednjo soboto v Düsseldorfu v boju proti Alžircu Bouzidu Ait Elmenceuru. Pod novim vodstvom Zellerja in Langa se bo 5. maja potegoval za evropsko prvenstvo v kategoriji „welter“, njegov takratni nasprotnik pa doslej še ni znan. Če se bo uresničila želja direktorja Miklavca Severja, bo Ljubljana doživela meseca septembra povratno boksarsko borbo med nekdanjim svetovnim prvakom v težki kategoriji Clayem in Ringo Oscarjem Bonaveno. V prvem srečanju je Clay zmagal s knock outom.

Izdajatelj, založnik in lastnik: Zveza slovenskih organizacij na Koroškem; glavni urednik: Rado Janežič; odgovorni urednik: Andrej Kokot; uredništvo in uprava: 9021 Klagenfurt — Celovec, Gasometergasse 10, tel. 85-6-24; — Tiska: Založništvo in tiskarska družba z o. j. Drava, Celovec — Borovlje.

RADIO PROGRAM

RADIO CELOVEC

Poročila: 5.00 — 6.30 — 8.00 — 10.00 — 13.00 17.00 — 19.00 — 20.00 — 22.00 — 23.00 — 24.00.

Dnevne oddaje: (razen ob sobotah, nedeljah in praznikih): 5.05 Ljudske viže — 5.30 Kmetijska oddaja — 5.33 Ljudske viže — 5.40 Jutranja opažanja — 5.43 Pisane jutranje melodije — 6.00 Jutranja gimnastika — 6.35 Glasba in dobri nasveti — 6.45 Deželni razgled — 7.00 Glasbeni mozaik — 7.45 Lokalna poročila — 8.05 Godba na pihala — 8.15 Oddaja za ženo — 9.00 Za prijatelje stare glasbe — 10.05 Operetni koncert — 11.25 Oddaja za podeželje — 11.45 Za avtomobiliste — 13.05 Deželni razgled — 13.30 Glasba po kosilu — 13.45 Slovenska oddaja — 15.30 Še vedno priljubljeno — 16.15 Ženska oddaja — 18.10 Odmev časa — 18.40 Šport — 18.45 Note in beleške — 18.55 Lahko noč otrokom — 19.03 Pregled sporeda — 19.05 Zabeležite si — 19.35 Melodija in ritem — 20.05 Deželna poročila — 22.10 Šport iz vsega sveta.

Sobota, 5. 4.: 5.05 Ljudske viže — 7.55 Naš hišni vrt — 10.00 Šolska oddaja — 11.00 Naša lepa domovina — 13.50 Za zbiralce znakov — 14.20 Godba na pihala — 15.30 Voščila — 17.10 Pisano sobotno popoldne — 18.00 Koroška visoka šola — 18.40 Umetnostna in kulturna kritika — 19.40 Melodija in ritem — 20.10

DOBRA SADNA DREVESCA

in jagodno grmičevje (ribez, kosmulja)
dobite samo v drevesnici

Marko Polzer

Lazar pri Št. Vidu v Podjuni.

Življenje polno glasbe — 21.30 Iz zgodovine sedme umetnosti — 22.20 Plesna glasba po naročilu.

Nedelja, 4. 4.: 6.10 Igra na orgle — 7.35 Zvenče razglednice — 8.05 Kmetijska oddaja — 8.15 Kaj je novega — 9.00 Prominentni igrajo svoje najljubše melodije: Curd Jürgens — 10.30 Radijska pripovedka — 11.00 Dopoldanski koncert — 12.03 Za avtomobiliste — 13.10 Ogledalo Mestnega gledališča — 13.45 Iz domovine — 14.30 Voščila — 15.55 Nogometna tekma Avstrija—Madžarska — 17.05 Plesna glasba — 18.00 Sosedje na jugu — 19.00 Nedeljski šport — 19.30 Govori deželni glavar Sima — 19.40 Deželni razgled — 20.10 Avstrijska rally — 21.15 Zvenča Avstrija.

Ponedeljek, 5. 4.: 5.05 Godba na pihala — 5.33 Ljudske viže — 9.00 Dobro zabavo — 10.00 Od Valge do Dona — 11.00 Deklica, zapleši z menoj — 14.30 Knjižni kotiček — 14.45 Kulturni problemi dežele — 15.00 Iz štajerskega glasbenega življenja — 16.15 Družina v našem svetu — 16.30 Za otroke — 17.10 Iz opere in muzikla — 18.00 Oddaja kmetijske zbornice — 19.35 Melodija in ritem — 20.10 Avstrijske radijske igre po letu 1945 — 21.30 Robert Stolz dirigira.

Torek, 6. 4.: 5.05 Ljudske viže — 9.00 Tenorist Thomas Tarjan — 9.30 Vesele note — 10.00 Zabavna glasba — 11.00 Veseli zvoki — 14.45 Koroški visokošolski tedni — 15.00 Ljudska glasba iz štajerske — 16.15 Družina v našem svetu — 16.30 Lovska latovščina — 16.45 Otroška telovadba — 17.10 Avstrijci o Avstriji — 18.00 Oddaja sindikalne zveze — 19.15 Na obisku pri koroških pihalnih godbah — 20.10 Orkestrski koncert — 21.30 Zabavno iz filmskega sveta.

Sreda, 7. 4.: 5.05 Ljudske viže — 9.30 Vesele note — 10.00 Piknik v duru in molu — 11.00 Dobro sosedstvo — 14.30 Koroška domovinska kronika — 14.45 Koroška pesem — 15.00 Ura pesmi — 16.15 Družina v našem svetu — 16.30 Operetni koncert — 17.10 V

Se zanimате za dodaten dohodek?

Po kratkem šolanju se tudi poleg poklica nudijo dobre možnosti zaslužka.

Dopise pod označbo „23.557-1“ na naslov: Ringwerbung, 9010 Klagenfurt.

Imate stare kovance v hiši!

Zanimamo se za nakup po realnih cenah.

Obvestila prosimo na naslov:

WOSCHITZ, 9020 Klagenfurt,
Fischlstraße 29/31.

Avstrija 1

Sobota, 5. 4.: 16.00 Za otroke — 16.40 Doktorji — 17.30 Kaj morem postati — 18.00 Tedenski obzornik — 18.20 Otrokom za lako noč — 18.25 Kultura aktualno — 18.50 Dober večer v soboto želi Heinz Conrads — 19.16 Pregled sporeda — 19.30 Čas v sliki — 20.06 Šport — 20.15 Cirkus, mednarodna artistika — 21.50 Svetovno hokejsko prvenstvo: Sovjetska zveza—Švedska.

Nedelja, 4. 4.: 16.00 Flipper — 16.25 Filopat in Patafil — 16.30 Kdo ve več? — 17.30 Nogometna tekma Avstrija—Madžarska — 18.55 Otrokom za lako noč — 19.00 Čas v sliki in vprašanje tedna — 19.30 Šport — 20.15 Kraj zločina — 21.45 Čas v sliki — 22.00 Iz moje knjižnice.

Ponedeljek, 5. 4.: 18.00 Teletest — 18.20 Otrokom za lako noč — 18.25 Silke iz Avstrije in Južne Tirolske — 18.50 Iz otroških dni filma — 19.16 Pregled sporeda — 19.30 Čas v sliki — 20.06 Šport — 20.15 Novinarka — 21.00 Poštni predal 7000 — 21.15 Teletest — 22.15 Čas v sliki.

Torek, 6. 4.: 18.00 Film o nastanku kruha — 18.20 Otrokom za lako noč — 18.25 Kultura aktualno — 18.50 Yancy Derringer — 19.16 Pregled sporeda — 19.30 Čas v sliki — 20.06 Šport — 20.15 Srečanje z živalmi in človekom — 21.05 Bratje Karamazovi — 22.15 Čas v sliki.

Sreda, 7. 4.: 11.00 Počitnice gospoda Hulota — 12.25 Telesport — 16.45 Za otroke — 17.30 Mednarodni mladinski obzornik — 17.50 Za družino — 18.20 Otrokom za lako noč — 18.25 Silke iz Avstrije — 18.50 Tele-

dunjski kavarni — 18.00 Oddaja industrije — 19.15 Jezik domovine — 20.10 Domovina Avstrija — 21.00 Za prijatelja planin — 21.15 Iz domovine.

Četrtek, 8. 4.: 5.05 Ljudske viže — 9.00 Za prijatelje stare glasbe — 9.30 Vesele note — 10.05 Komorni koncert — 14.45 Zabeleženo na koroških cestah — 15.00 Iz knjige gostov — 16.15 Družina v našem svetu — 16.30 Leto otroškega vrta — 17.10 Postne pesmi — 17.50 Kako deluje naše pravosodje — 19.25 Veliki teden v alpski deželi — 20.10 „Sveti teden“.

Petek, 9. 4.: 5.05 Jutranji zvoki — 5.33 Veliki orkester avstrijskega radia — 7.00 Jutranji koncert — 8.05 Igra na orgle — 10.00 „Sedem solz“ — 13.30 Glasba za komorni orkester — 13.47 Slovenska oddaja — 16.45 Smrt v koroškem pesništvi — 17.10 Glasba za konec tedna — 18.30 Komorna glasba — 20.10 Koroška posljonska igra.

Slovenske oddaje

Sobota, 5. 4.: Za jugoslovanske delavce v Avstriji — Od pesmi do pesmi, od srca do srca — 14.00 Pesem povezuje.

Nedelja, 4. 4.: 7.00 Duhovni nagovor — S pesmijo in glasbo pozdravljamo in voščimo.

Ponedeljek, 5. 4.: 13.45 Informacije — V polja prihaja pomlad, literarno-glasbena oddaja.

Torek, 6. 4.: 13.45 Informacije — Športni mozaik — Zena, družina, dom.

Sreda, 7. 4.: 13.45 Informacije — Mali recital — Oton Župančič: Veronika Deseniška.

Četrtek, 8. 4.: 13.45 Informacije — Koroška sinoda — Komorna glasba.

Petek, 9. 4.: 13.47 Informacije — Križev pol, sodelujejo slovenski skavti.

RADIO LJUBLJANA

Poročila: 4.30 — 5.00 — 7.00 — 8.00 — 9.00 — 11.00 — 12.00 — 13.00 — 14.00 — 17.00 — 18.00 — 22.00 — 23.00 — 24.00.

Dnevne oddaje (razen ob nedeljah in praznikih): 4.30 Dobro jutro — 5.30 Danes za vas — 5.45 Informativna oddaja — 6.00 Jutranja kronika — 6.30 Informativna oddaja — 7.25 Pregled sporeda — 7.45 Informativna oddaja — 10.00 Danes popoldne — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.00 Na današnji dan — 12.30 Kmetijski nasveti — 13.15 Obvestila in zabavna glasba — 13.30 Priporočajo vam — 15.00 Dogodki in odmevi — 16.00 Vsak dan za vas — 18.00 Aktualnosti doma in v svetu — 19.00 Lahko noč otroci — 19.10 Obvestila — 19.30 Radijski dnevnik — 23.05 Literarni nokturno.

Sobota, 5. 4.: 6.50 Beseda na današnji dan — 8.10 Glasbena matineja — 9.05 Pionirski tednik — 9.35 Orkester belgijskega radia — 12.10 Iz domače glasbene literature — 12.40 Poje sopranistka Zlata Ogjanovič — 14.10 Glasbena pravljica — 14.30 Z domačimi ansambli — 15.40 Pesmi in plesi jugoslovanskih narodov — 16.40 Dobimo se ob isti uri — 17.00 Gremo v kino — 17.50 Orgle v ritmu — 18.15 Musorgski-Ravel: Silke z razstave — 18.45 S knjižnega trga — 19.15 Z ansamblom Mihe Dovžana — 20.00 Spoznavajmo svet in domovino — 21.15 Parada zabavne glasbe — 22.20 Oddaja za naše izseljenke — 23.05 S pesmijo in plesom v novi teden.

Nedelja, 4. 4.: 6.00 Dobro jutro — 6.50 Danes za vas — 7.30 Za kmetijske proizvajalce — 8.05 Radijska igra za otroke — 8.35 Orkestralne skladbe za mladino — 10.05 Še pomnite, tovariši — 10.25 Pesmi borbe in dela — 10.45 Voščila — 11.50 Pogovor s poslušalci — 13.30 Nedeljska reportaža — 13.50 Z domačimi ansambli — 14.05 Pihalni orkester Francija Puharja — 14.30 Humoreska tedna — 14.50 Klavir v ritmu — 15.05 Nedeljsko športno popoldne — 17.05 Iz opernega sveta — 17.30 Radijska igra — 18.15 Skladbe Ludwiga van Beethovna — 19.15 Glasbene razglednice — 20.00 Zabavno glasbena oddaja — 22.20 Zapešite z nami — 23.15 Jazz za vse.

Ponedeljek, 5. 4.: 6.50 Rekreacija — 8.10 Glasbena matineja — 9.05 Pisan svet pravljic in zgodb — 9.20 Cicibanov svet — 9.40 Pojeta Metka Malus in Lado Leskovar — 12.40 Igrajo veliki pihalni orkestri — 14.10 Iz del mojstrov lahke glasbe — 14.35 Voščila — 15.40 Sedanji in nekdanji ljubljanski zbori — 16.40 Iz opernih odrov — 17.10 Ponedeljkovo glasbeno popoldne — 18.35 Mladinska oddaja — 19.15 Z ansamblom Jožeta Kružeta — 20.00 Iz opere „Pelleas in Melisanda“ — 21.40 Domača lahka glasba — 22.15 Za ljubitelje jazz — 23.15 Igramo za ples.

Torek, 6. 4.: 6.50 Beseda na današnji dan — 8.10 Glasbena matineja — 9.05 Radijska šola — 9.35 Slovenski instrumentalni kvintet s pevci — 12.10 Iz Braničeve opere „Hlapec Jernej“ — 12.40 Melodije — 14.10 Moj svet je glasba — 14.30 Godala v ritmu — 14.40 Mladinska oddaja — 15.40 Flavist Boris Čampa — 16.40 Rad imam glasbo — 17.10 Popoldanski simfonični koncert — 18.15 V torek nasvidenje — 18.45

vizijska kuhinja — 19.16 Pregled sporeda — 19.30 Čas v sliki — 20.06 Šport — 20.15 Naše potovanje s kapi-tonom Cookom — 21.15 Bratje Karamazovi — 22.25 Čas v sliki.

Četrtek, 8. 4.: 18.00 Oknar — 18.30 Otrokom za lako noč — 18.35 Športni mozaik — 18.55 Misli k velikemu četrtku — 19.25 Pregled sporeda — 19.30 Čas v sliki — 20.05 Šport — 20.15 Janezov pasijon — 22.15 Čas v sliki — 22.30 Na poti ob koncu tedna — 22.35 Košarka.

Petek, 9. 4.: 18.30 Otrokom za lako noč — 18.25 Silke iz Avstrije — 18.50 Misli k velikemu petku — 19.15 Pregled sporeda — 19.30 Čas v sliki — 20.05 Šport — 20.15 Noč v Lizboni — 22.05 Passio Hominis — 22.35 Čas v sliki.

Jugoslavija

Sobota, 5. 4.: 9.35 Šolska oddaja — 16.30 Po domače — 17.00 Holandski dragulji — 17.30 Obzornik — 17.45 Košarka — 19.15 Mozaik — 19.20 Sprehod skozi čas — 20.00 Dnevnik — 20.35 Svetovno hokejsko prvenstvo: Sovjetska zveza—Švedska — 21.15 Risanke — 21.45 Pesem Evrovizije — 23.35 Poročila.

Nedelja, 4. 4.: 9.30 Po domače — 10.00 Kmetijska oddaja — 10.45 Mozaik — 10.50 Otroška matineja — 14.00 Mednarodni motokros — 14.55 Konjske dirke — 15.25 Playalni trobaj mladincev Jugoslavije, Vzhodne Nemčije in Poljske — 17.55 Postavi se na lastne noge, ameriški film — 20.00 Dnevnik — 20.35 Humoriistična oddaja — 21.35 Videofon — 21.50 Športni pregled — 22.20 Poročila.

HOTEL KOROTAN

V SEKIRI OB VRBSKEM JEZERU

išče za sezono 1971 še

- sobarice
- servirke
- perzonal za kuhinjo

Telefonske prijave pod števil. Celovec 8 21 29, posebne predstave po dogovoru.

Pota sodobne medicine — 19.15 S triom Vitala Ahačiča — 20.00 Prodajalna melodij — 20.30 Radijska igra — 21.30 Lahka glasba — 22.15 Sodobna češka komorna glasba — 23.05 I. Al-Kajs: Pesmi iz puščave — 23.15 S popevkami po svetu.

Sreda, 7. 4.: 6.50 Rekreacija — 8.10 Opera matineja — 9.05 Nenavadni pogovori — 9.25 Iz glasbenih sol — 9.40 Pojeta Miša Kovač in Tereza Kesovija — 12.10 Iz Mozartove bonboniere — 12.40 Po domače — 14.10 Koncert lahke glasbe — 14.35 Voščila — 15.40 Georges Bizet: Arležanka — 16.40 Plesni orkester RTV Ljubljana — 17.10 Jezikovni pogovori — 17.25 Naša glasbena galerija — 18.15 Iz Verdijeve opere „Don Carlos“ — 18.30 Naš razgovor — 19.15 Glasbene razglednice — 20.00 Simfonični orkester RTV Ljubljana — 22.15 S festivalov jazz — 23.05 Mala panorama belgijske lirike — 23.15 Popevke jugoslovanskih avtorjev.

Četrtek, 8. 4.: 6.50 Beseda na današnji dan — 8.10 Glasbena matineja — 9.05 Radijska šola — 9.35 Popevke z jugoslovanskih festivalov zabavne glasbe — 12.10 Iz Rossinijeve opere „Seviljski brivci“ — 12.40 Od vasi do vasi — 14.10 Pesmi mladosti — 14.30 Orgle v ritmu — 14.45 Mehurčki — 15.40 Najlepše pesmi o morju — 16.40 Portreti skladateljev lahke in zabavne glasbe — 17.10 Koncert po željah poslušalcev — 18.30 Orkester Mantovani — 18.45 Kulturna kronika — 19.15 Z ansamblom Atija Sossa — 20.00 Četrtkov večer domačih pesmi in napevov — 21.00 Janko Messner: Koroški razglednice — 22.15 Predstavniki poljske avantgarde — 23.15 Izvajalci jazz: Ella Fitzgerald — 23.40 Melodije za lahko noč.

Petek, 9. 4.: 6.50 Rekreacija — 8.10 Opera matineja — 9.05 Tudi v vodi živijo živali — 9.35 Koroške narodne pesmi — 12.10 Igra violinist Pavle Škabar — 12.40 Z ansamblom bratov Avsenik — 14.10 Izvajalci skladb za mladino — 14.35 Napotki za turiste — 15.40 Iz domače koncertne literature — 16.40 Rad imam glasbo — 17.10 Človek in zdravje — 17.20 Operni koncert — 18.15 Glasbena lirika Edvarda Griega — 18.50 Ogledalo našega časa — 19.15 Z ansamblom štirje kovači — 20.00 Naj narodi pojo — 20.30 „Top-pops 13“ — 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih — 22.15 Besede in zvoki iz logov domačih — 23.15 Jazz pred polnočjo.

Gesucht tüchtige

SERVIERTOCHTER

Mindestlohn Fr. 1300.— Kost und Logis frei in Haus. Schichtbetrieb, geregelte Freizeit und gute Behandlung zugesichert.

Familie H. Reding-Jenny, Bahnhofbüf-fet, Tel. 057 — 6 14 03, CH 5610 Wohlen/AG Schweiz).

Gesucht per sofort oder nach Vereinbarung freundliche

SERVIERTOCHTER

in Speise-Restaurant
Verdienst Fr. 1000.— bis 1200.— Kost und Logis im Hause, Familienanschluss, Offerten an: Familie Ramel, Restaurant Post, CH 4523 Flumthal bei Solothurn (Schweiz).

Ponedeljek, 5. 4.: 9.05 Odprta univerza — 9.35 Šolska oddaja — 11.00 Osnove splošne izobrazbe — 14.45 Šolska oddaja — 17.40 Mendo in Slavica — 18.00 Risanke — 18.15 Obzornik — 18.30 Sladkorna bolezen — 19.00 Mozaik — 19.05 Mladi za mlade — 20.00 Dnevnik — 20.35 Ena in tri — 21.25 Kulturne diagonale — 22.05 Poročila.

Torek, 6. 4.: 9.35 Šolska oddaja — 11.00 Osnove splošne izobrazbe — 14.45 Šolska oddaja — 17.45 Umba Kumba in lončarjeva hči, pravljica — 18.00 Risanke — 18.15 Obzornik — 18.30 Slovenski top papa — 19.00 Mozaik — 19.05 Elektronska obdelava podatkov — 19.30 Starši in otroci — 19.40 Za boljši jezik — 20.00 Dnevnik — 20.35 Akrobati, francoski film z nepozabljenim Fernandom — 22.35 Poročila.

Sreda, 7. 4.: 8.15 Šolska oddaja — 17.15 Svetovno prvenstvo v namiznem tenisu — 17.45 Pika Nogavička — 18.15 Obzornik — 18.30 Vaš šlager sezone — 19.05 Športna oddaja — 19.25 Naš ekran — 20.00 Dnevnik — 20.35 Renesancne zgodbe, drama — 21.50 Gilbert Becaud — 22.40 Poročila.

Četrtek, 8. 4.: 9.35 Šolska oddaja — 14.35 Šolska oddaja — 16.10 Osnove splošne izobrazbe — 17.45 Veseli tobogan — 18.15 Obzornik — 18.30 Skrivnosti življenja — 19.00 Mozaik — 19.05 Enkrat v tednu — 19.20 Vse življenje v letu dni — 20.00 Dnevnik — 20.35 Zimski turizem — 21.35 Zlato tele — 22.15 Evropsko prvenstvo v košarki — 23.15 Poročila.

Petek, 9. 4.: 9.30 Šolska oddaja — 14.40 Šolska oddaja — 16.10 Osnove splošne izobrazbe — 16.30 Svetovno prvenstvo v namiznem tenisu — 17.30 Vijavajza ringaraja — 18.15 Obzornik — 18.30 Zabavna glasbena oddaja — 18.45 Variete — Mozaik kratkega filma — 20.00 Dnevnik — 20.35 Prijateljska prepričevanja, ameriški film — 22.45 Izkažimo se, quiz — 24.00 Poročila.